

คุณค่าสตรีตามแนวคิดปิตาธิปไตยในสังคมศักดินาจีน จากวรรณคดีเรื่อง ความฝันในหอแดง

ภูเทพ ประภากร¹

Received: January 19, 2021

Revised: May 21, 2021

Accepted: June 6, 2021

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและวิเคราะห์การกำหนดคุณค่าสตรีในวรรณคดีเรื่อง *ความฝันในหอแดง* (红楼梦) โดยยึดหลักแนวคิดสามหลักห้าคุณธรรม (三纲五常) และแนวคิดสามคล้อยสี่คุณธรรม (三从四德) มาใช้กำหนดกรอบแนวคิดการวิจัย ขอบเขตข้อมูลการศึกษามาจากความสัมพันธ์ระหว่างตัวละครชายที่เปรียบเสมือนชนชั้นปกครองในตระกูลเจ๋อและตัวละครหญิงที่มีสถานภาพแตกต่างกัน โดยคัดเลือกความสัมพันธ์ของตัวละคร 3 กลุ่ม ได้แก่ ความสัมพันธ์ระหว่างบิดากับลูกสาว สามีกับภรรยา และเจ้านายกับสาวใช้ วิเคราะห์ข้อมูลที่สะท้อนคุณค่าสตรีที่ปรากฏในบทสนทนาหรือการบรรยายสภาพแวดล้อมของตัวละคร 3 กลุ่ม ผลการศึกษาพบว่าคุณค่าของสตรีในความสัมพันธ์ระหว่างบิดากับลูกสาว บิดาจะเป็นผู้กำหนดให้ลูกสาวเป็นผู้รักษาผลประโยชน์และความมั่นคงของครอบครัว วงศ์ตระกูล คุณค่าของสตรีในความสัมพันธ์ของสามีกับภรรยา พบว่าภรรยาในอุดมคติตามแนวคิดสามคล้อยสี่คุณธรรมจะได้รับความรักและเห็นคุณค่ามากกว่าสตรีที่มีความสามารถ และคุณค่าของสตรีในความสัมพันธ์ของเจ้านายกับสาวใช้ แสดงให้เห็นถึงการให้คุณค่าของสตรีที่เข้าใจความต้องการของผู้เป็นเจ้านายมากกว่าสาวใช้ที่ภายนอกมีกิจกรรมายาที่เรียบร้อย แต่การกระทำกลับมีวัตถุประสงค์เพื่อหวังผลประโยชน์และเพื่อเอาใจผู้มีอำนาจในครอบครัวให้เห็นถึงคุณค่าและความสำคัญของตน ความสัมพันธ์ทั้งสามกลุ่มนี้สะท้อนให้เห็นถึงสถานภาพและบทบาทของบุรุษตามแนวคิดปิตาธิปไตยที่มีเหนือกว่าสตรีในสังคมศักดินาจีน บุรุษสามารถกำหนดความสำคัญและคุณค่าสตรีให้เป็นไปตามความต้องการและอยู่ภายใต้อำนาจของตน เพื่อช่วยรักษาความมั่นคงของครอบครัว อีกทั้งเป็นภรรยาที่ดีเพื่อสืบทอดวงศ์ตระกูล เห็นได้ชัดว่าสตรีทั้งสามกลุ่มต่างมีชะตาชีวิตที่ถูกตีกรอบจารีตทางสังคมเหมือนกัน ส่งผลให้ได้รับการกำหนดคุณค่าจากบุรุษเพียงเพื่อวงศ์ตระกูลและเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้อื่นเท่านั้น

คำสำคัญ: คุณค่าสตรี, ปิตาธิปไตย, สังคมศักดินาจีน, ความฝันในหอแดง, วรรณคดีจีน

¹ สังกัด: สาขาวิชาภาษาจีน คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

E-mail: prapagomputhep@hotmail.com

Valuation of Woman from Chinese Aristocratical Patriarchy in *The Dream of the Red Chamber*

Puthep Prapagorn²

Received: January 19, 2021

Revised: May 21, 2021

Accepted: June 6, 2021

Abstract

This research article analyzes the valuation of women in the Dream of the Red Chamber (红楼梦) based on the three cardinal guides, the five constant virtues (三纲五常), the three obediences and the four Virtues (三从四德). Data were collected from the analysis of the male characters portrayed as an aristocratical group in Jia's family and their relationship with female characters of different social status. Three types of relationship were analyzed: father and daughter, husband and wife, and master and housemaid. Initially, characters' conversations and their different settings were analyzed, revealing that the value of daughters to fathers was based on the protection of family and stability of lineage. In relationships between husbands and wives, it was found that wives who strictly followed the Three Obediences and the Four Virtues were surrounded by love and received more appreciation from their husbands¹ than the talented wives. Moreover, housemaids who understood their master's needs were more appreciated by their masters than those portrayed as refined women. Conversely, women's behavior typically sought benefits, appreciation and value from family leaders. These three types of relationship reflected the roles and status of men in Chinese aristocratic patriarchy, in which women were dominated by men, and the importance of women was determined by men based on family stability and their own needs. Obviously, all three types of women shared the same destiny and were restricted by traditional customs, society and men in order to further their lineage and fulfil their needs, but the women themselves remain unfulfilled.

Keyword: Valuation of Women, Patriarchy, Chinese aristocracy, *The Dream of the Red Chamber*, Chinese Literature.

² Affiliation: Chinese Major, Faculty of Humanities and Social Sciences, Thepsatri Rajabhat University

E-mail: prapagornputhep@hotmail.com

1. บทนำ

สังคมจีนในยุคโบราณให้ความสำคัญกับเกษตรกรรม ผู้หญิงในฐานะผู้ให้กำเนิดทายาทและผู้ที่ควบคุมการเกษตรของครอบครัวจึงได้รับความสำคัญเป็นอย่างมาก ปัจจัยสองประการนี้ทำให้สังคมจีนให้ความสำคัญและเชิดชูสตรีเป็นอย่างมาก เห็นได้ชัดจากการนำนามสกุลหรือแซ่ของมารดามาใช้กับลูกหลานในครอบครัว ณรงค์กรณ์ รอดทรัพย์ (Narongkan 2012, 37) กล่าวว่าการสะท้อนความรุ่งเรืองของสตรีจีนในยุคโบราณเห็นได้จากการสร้างเทพนิเว้า (女媧 Nǚwā) ผู้ที่ให้กำเนิดมวลมนุษย์ ตามตำนานหนึ่งเชื่อว่านี่ว้าสร้างมนุษย์จากดินโคลน ตำนานโบราณแสดงให้เห็นว่าเทพเจ้าสตรีและผู้หญิงมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อระบบการผลิต เพราะผู้หญิงมีส่วนสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจในฐานะเป็นแรงงาน รวมทั้งมีความสำคัญต่อระบบพิธีกรรมและความเชื่ออันเกี่ยวข้องกับธรรมชาติ ต่อมาเมื่อสังคมจีนเข้าสู่ยุคสังคมศักดินามีการแบ่งชนชั้นทางสังคมที่ซับซ้อนมากขึ้น รวมถึงการถือกำเนิดของโอรสสวรรค์จึงส่งผลให้สถานภาพทางสังคมของสตรีถูกลดบทบาท ระบบปิตาธิปไตยจึงเริ่มก่อตัวขึ้น นักปราชญ์ และหลักคำสอนหรือแนวคิดสำคัญอย่างขงจื้อ (孔子 Kǒngzǐ) ได้กำหนดสถานภาพและบทบาทของบุรุษและสตรีให้มีความแตกต่างกัน ด้วยเชื่อว่าหากสตรีทำหน้าที่ของการเป็นลูกสาว มารดาหรือภรรยาที่ดีแล้วจะทำให้สังคมสงบสุข แต่หากสตรีเข้ามายุ่งเกี่ยวกับการเมืองการปกครอง จะนำมาซึ่งภัยพิบัติ แนวคิดสตรีที่ไร้ความสามารถคือสตรีที่มีภรรยา (女子无才便是德 nǚzǐ wúcai biànshìdé) หรือแนวคิดสามคล้อยสี่คุณธรรม (ชั้นฉงชื่อเต๋อ 三从四德 sāncóng sìdé) ที่ปรากฏในหลี่จี้ (礼记 Lǐjì) คัมภีร์ว่าด้วยเรื่องพิธีกรรม หนึ่งในห้าคัมภีร์สำคัญของแนวคิดลัทธิขงจื้อ นัยนัฟัส อธิษฐานพัส (Naiyapat 2015, 178) กล่าวว่าหลักสามคล้อยสี่คุณธรรมหรือชั้นฉงชื่อเต๋อเป็นแม่แบบการศึกษาที่นำมาใช้อบรมสตรีให้อยู่ในกรอบระเบียบ ซึ่งค่อย ๆ แทรกซึมผ่านระบบความคิดให้สตรียอมรับและกระทำตามระเบียบนั้น โดยสตรีไม่รู้ถึงการถูกครอบงำ จึงเป็นเครื่องมือสำคัญที่ใช้ควบคุมสังคมในระบบปิตาธิปไตยให้เกิดความสงบสุข นอกจากนี้ยังได้สร้างแม่แบบความงามของสตรีไว้ เพื่อใช้เป็นกลไกการควบคุมพฤติกรรมและจิตวิญญาณของสตรีมิให้ก้าวล่วงออกนอกกรอบการสร้างตัวตนสตรีตามแนวทางขงจื้อหรือแนวคิดสามหลักห้าคุณธรรม (ชั้นกั๋งอู่ฉัง 三纲五常 sāngāng wǔcháng) รวมไปถึงแนวคิดลัทธิเต๋า (เต๋า 道 dào) ที่ให้ความสำคัญกับการเคารพบรรพบุรุษ ความสัมพันธ์ทางสังคมระหว่างบุรุษกับสตรีและการเคารพเชื่อฟังอาณาจักรสวรรค์ แนวคิดเหล่านี้แฝงนัยทางการเมืองที่ต้องการควบคุม จำกัดอำนาจและตีกรอบจารีตทางสังคมให้สตรีมีพฤติกรรมเป็นไปตามค่านิยมทางสังคมตามที่บุรุษต้องการ ซึ่งหมายถึงภายใต้สังคมศักดินาจีน บุรุษจะได้รับความสำคัญมากกว่าสตรี สตรีที่ยังไม่แต่งงานต้องเชื่อฟังบิดา บิดามารดามีสิทธิในการเลือกคู่ครองให้แก่ลูก ดังคำโบราณจีนที่ว่า “父母之命，媒妁之言” (fùmǔzhī mìng, méishuòzhī yán) หมายถึงลูกต้องเชื่อฟังคำสั่งบิดามารดา จึงเกิดรูปแบบการแต่งงานแบบคลุมถุงชนหรือการเลือกคู่ครองโดยบิดามารดาเป็นหลัก (父母包办 fùmǔ bāobàn) เมื่อแต่งงานแล้วต้องเคารพเชื่อฟังสามี ปฏิบัติตนเป็นแม่ศรีเรือน มีหน้าที่ดูแลสามีและให้กำเนิดบุตร รวมถึงไม่มีสิทธิในการถือครองทรัพย์สิน การเป็นภรรยาที่ดีถูกรับด้วยแนวคิดเจ็ดข้อ (ชีชู 七出 qīchū) ที่เกิดขึ้นในสมัยจั้นกั๋ว ผู้ปกครองได้ออกกฎหมายเจ็ดความชั่วของภรรยา หากผู้เป็นภรรยากระทำความผิดเพียงประการเดียวในบรรดาเจ็ดความชั่วนี้สามีมีสิทธิหย่าร้างได้ทันที สะท้อนให้เห็นว่าสตรีต้องเชื่อฟังสามี ประณินบัติและภักดีต่อสามีตราบจนชั่วชีวิต แม้ว่าสามีจะเป็นคนดีหรือไม่ ภรรยาที่ไม่มีสิทธิแต่งงานใหม่ หลักเจ็ดความชั่วของภรรยา ประกอบด้วย 1. ไม่ให้กำเนิดบุตร 2. ไม่กตัญญูต่อบิดามารดาสามี 3. ดิฉินนินทาหรือว่ากล่าวใส่ร้าย 4. ขโมยของ 5. อิจฉาริษยาอนุภรรยาคนอื่น 6. มักมากในกาม 7. เป็นโรคเรื้อรังรักษาไม่หาย (Zhang and Jin 2008, 197) แม้สามีเสียชีวิตลง สตรียังต้องยึดถือคติมีสามีเพียงคนเดียวชั่วชีวิต (ฉงอีเอ้อร์จิง อีหนึ่งปู้งย้าเอ้อร์ฟู่ 从一而终，一女不嫁二夫 cóngyī'érzhōng, yīnǚ bùjià èrfū) นอกจากนี้การบ่มเพาะทางสังคมเหล่านี้ล้วนเป็นการตีคุณค่าทางสังคมของสตรีผ่านสายตาของบุรุษผู้ปกครองสังคม การจำกัดความรู้ทางการศึกษาเห็นได้จากตำราที่ประพันธ์ขึ้นเพื่อให้สตรีได้ศึกษาขงจื้อนำมาใช้เป็นเครื่องมือการตีความคุณค่าของสตรีอีกทางหนึ่ง วรรณกรรม

เรื่องเดือนหญิง (หนี่ว์เจี๋ย 女戒 Nǚ Jiè) หลุนอี่ว์สำหรับสตรี (หนี่ว์หลุนอี่ว์ 女论语 Nǚ Lúnyǔ) นิเวศศึกษา (เน่ยชวี่น 内训 Nèi Xùn) และบันทึกสตรีต้นแบบ (หนี่ว์ฟ่าน เจี๋ยลู่ 女范捷录 Nǚfàn Jiélù) (Ratirat and Kanokporn 2016, 53) ส่งผลให้การแสวงหาตัวตน การเรียกร้องสถานภาพทางสังคมของสตรีสะท้อนผ่านวรรณคดีจีน รวมถึงวรรณคดีเรื่องความฝันในหอแดงในช่วงปลายสังคมศักดินาจีนยุคราชวงศ์ชิง (清朝 Qīngcháo ราว ค.ศ. 1644-1911)

ความฝันในหอแดงหรือหงโหลวมิ่ง (红楼梦 Hónglóumèng) เป็นวรรณคดีจีนที่ได้รับการยกย่องว่าเปรียบเสมือนสารานุกรมของชนชาติจีน ถือกำเนิดขึ้นใน ค.ศ. 1754 เดิมใช้ชื่อว่าบันทึกของศิลา (สื่อโถวจี้ 石头记 Shí Tóuji) ผู้ประพันธ์วรรณคดีเรื่องนี้ยังคงเป็นที่ถกเถียงกันว่าเป็นใครกันแน่ เนื่องจากหากเราอ่านวรรณคดีเรื่องนี้ในตอนต้นที่ 1 ระบุเพียงว่าเฉาเสวี่ฉิน (曹雪芹 Cáo Xuěqín ประมาณ ค.ศ. 1715-1763) เป็นผู้อ่านและปรับปรุงแก้ไขอยู่หลายหน อาจสะท้อนให้เห็นว่าก่อนหน้านั้นได้มีผู้ประพันธ์บันทึกของศิลาไว้ก่อนแล้ว จนกระทั่งนักวิชาการหอแดงวิทยาหรือหงเสวี่ (红学 Hóngxué) ที่มีชื่อเสียงนามหูชื่อ (胡适 Hú Shì 1998) ได้รวบรวมเอกสารหลักฐานประวัติครอบครัวตระกูลเฉาตั้งแต่สมัยจักรพรรดิคังซี (康熙 Kāng Xī) และได้สรุปข้อคิดเห็นเกี่ยวกับผู้ประพันธ์ความฝันในหอแดงว่าเป็นเฉาเสวี่ฉิน ข้อวินิจฉัยนี้ได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวางในประเทศจีน ความฝันในหอแดงปรากฏหลักฐานแรกเริ่มเป็นฉบับคัดลอกและบทวิจารณ์โดยผู้ใช้นามแฝงว่าอี่เยียนไจ (脂砚斋 Zhī Yànzāi) ที่ปัจจุบันยังไม่ทราบแน่ชัดว่าเป็นผู้ใด ฉบับคัดลอกมีเนื้อหาเพียง 80 ตอน ส่วนเนื้อหาต่อจากนั้นได้สูญหายไป ด้วยความยิ่งใหญ่และความอมตะของวรรณคดีเรื่องนี้จึงทำให้มีผู้ที่หลงใหลพยายามประพันธ์ตอนจบของวรรณคดีออกมาหลายสำนวน แต่สำนวนที่เกาเอ้อ (高鹗 Gāo' È, ประมาณ ค.ศ. 1738-1815) ประพันธ์ต่ออีก 40 ตอนจนจบบริบูรณ์ได้รับความนิยมมากที่สุด เกาเอ้อจึงร่วมมือกับเฉิงเหว่ยหยวน (程伟元 Chéng Wěi yuán) ผู้เป็นเจ้าของสำนักพิมพ์ในสมัยนั้นนำต้นฉบับของความฝันในหอแดง 80 ตอนแรกผนวกเข้ากับฉบับแต่งเสริมอีก 40 ตอน รวมเป็น 120 ตอนตีพิมพ์เผยแพร่อย่างกว้างขวางใน ค.ศ. 1791 เรียกว่าฉบับเฉิงเจี่ยาเปิ่น (程甲本 Chéngjiǎ bēn) และใช้ชื่อวรรณคดีเรื่องนี้เป็นทางการว่า “หงโหลวมิ่ง” ปีต่อมาได้ปรับปรุงแก้ไขข้อผิดพลาดและตีพิมพ์ใหม่อีกครั้งเรียกว่าฉบับเฉิงอี้เปิ่น (程乙本 Chéngyìbēn) นับว่าเป็นฉบับที่แพร่หลายสืบทอดตั้งแต่สมัยราชวงศ์ชิงจวบจนปัจจุบัน การตีพิมพ์เผยแพร่ด้วยเทคโนโลยีการพิมพ์ที่มีความชัดเจน แม่นยำมากกว่าการคัดลอกได้สร้างคุณภาพการให้แก่วงการหอแดงวิทยาเป็นอย่างมาก เพราะทำให้วรรณคดีเรื่องนี้สามารถถ่ายทอดสู่สังคมได้กว้างขวาง (ตวันเจียงลี่, Duan Jiangli 2019, 25) วรรณคดีเรื่องนี้สะท้อนให้เห็นถึงสภาพของสังคมจีนที่ยังคงยึดถือแนวคิดการจำกัดสตรีให้อยู่ในขนบธรรมเนียมที่ยึดถือมาช้านาน จนเกิดความเหลื่อมล้ำทางเพศขึ้นอย่างมาก แก่นเรื่องของวรรณคดีเรื่องนี้เป็นการประพันธ์แนวสังคมนิยม (Realism) ที่ต้องการให้ผู้อ่านเห็นถึงความต้องการอิสระในการเลือกคู่ครองของหนุ่มสาวและมุ่งเน้นการสะท้อนภาพความฟอนเฟะของระบบสังคมศักดินา ความฟุ้งเฟ้อของชนชั้นสูงที่มีได้มุ่งสร้างรากฐานหรือความมั่นคงให้แก่วงศ์ตระกูล มัวเมาแต่ความสุขทางกาย การเล่นชู้ ฟันน แสวงหาความสุขส่วนตัวของเหล่าตัวละครชาย ช้ำยังไร้ความสามารถในการปกครองครอบครัว จนนำมาสู่การล่มสลายของวงศ์ตระกูลตั้งที่ผู้ประพันธ์กล่าวไว้แต่ต้นเรื่องว่าบุรุษในตระกูลเจี่ยา (贾家 Jiǎjiā) มีอาจเทียบได้กับบรรพบุรุษรุ่นก่อน ประกอบกับได้แฝงเร้นชะตาชีวิตของสตรีจีนไว้หลากหลายมุมมอง เพื่อให้ผู้อ่านได้เห็นถึงสถานภาพของสตรีจีนที่มีทั้งคุณนาย คุณหนูและสาวใช้ที่ต้องมีชะตากรรมตกอยู่ในขนบธรรมเนียมจารีตทางสังคมอย่างหลีกเลี่ยงมิได้ ความฝันในหอแดงนับว่าเป็นวรรณคดีที่กล้านำสตรีเข้ามามีบทบาทสำคัญในการดำเนินเรื่องผ่านการผูกปมชะตาชีวิตไว้ให้ผู้อ่านได้ศึกษา อีกทั้งยังเป็นวรรณคดีที่กล้าเปิดเผยจุดจบของตัวละครสตรีไว้ตั้งแต่ต้นเรื่องผ่านการท่องแดนสวรรค์มาของตัวละครเอกอย่างเจี่ยาเป่าอี่ว์ (贾宝玉 Jiǎ Bǎoyù) เธอได้เข้าไปในหอชะตาอาภัพ ภายในหอได้เก็บรวบรวมหนังสือบทกลอนปริศนาชะตาชีวิตของสิบสองดรุณีแห่งจินหลิงเล่มหลักและเล่มรอง ในหนังสือชะตาชีวิตของสตรี ผู้ประพันธ์ได้สร้างสัญลักษณ์เพื่อเป็นสื่อกลางแทนดรุณีแต่ละคนและสื่อให้ผู้อ่านเห็นถึงจุดจบที่น่าเวทนาของเหล่าสตรีที่ต้องเกิดมาในสังคมศักดินาซึ่งตนมิมีสิทธิในการเรียกร้องอิสระในการดำเนินชีวิต อีกทั้งยังแฝงเร้นให้ผู้อ่านเห็นถึงสัญลักษณ์บางประการ

ที่บ่งบอกสถานภาพของสตรีที่อยู่ในตระกูลจ๋าได้ตีอีกด้วย

จากการค้นคว้างานวิจัยที่ศึกษาการสะท้อนคุณค่าสตรีด้วยกรอบจารีตทางสังคมในวรรณคดีเรื่องความฝันในหอแดง พบว่า งานวิจัยหรือบทความส่วนใหญ่จะสะท้อนให้ผู้อ่านเห็นถึงปรีศนาบทกลอนชะตาชีวิตและลำนำบทเพลงที่เกี่ยวข้องกับสิบสองดรุณีแห่งจินหลิง งานวิจัยเหล่านั้นได้วิเคราะห์ปรีศนาที่เฉาเสวียนประพันธ์ไว้ในตัวบทวรรณคดี อาทิ งานวิจัยของจาง (Zhang 2012) วิเคราะห์เรื่องความหมายแฝงของโศกนาฏกรรมและความหมายเชิงสัญลักษณ์ของดอกไม้ในวรรณคดีเรื่องความฝันในหอแดง และได้้นำแนวคิดการใช้สิ่งของมาเป็นสัญลักษณ์แทนความงามหรือความดีของบุคคล เห็นได้ชัดจากคตินิยมที่นำดอกไม้มาเปรียบเทียบกับความงามของสตรี บทความได้ศึกษาการนำดอกไม้ชนิดต่าง ๆ มาเปรียบเทียบกับชะตาชีวิตของสตรีในตัวบทวรรณคดี ดอกไม้เบ่งบานเปรียบเสมือนช่วงเวลาของชีวิตที่มีความสุขในครอบครัวตระกูลจ๋า ยามที่ดอกไม้โรยราเหี่ยวเฉา ย่อมหมายถึงการล่มสลายของตระกูลจ๋า นอกจากนี้ผู้วิจัยยังได้ศึกษาการเปรียบเทียบดอกไม้ชนิดต่าง ๆ กับสตรีแต่ละคน อาทิ ในตัวละครสี่อวี่น (史湘云 Shǐ Xiāngyún) เปรียบเหมือนดอกไผ่ถึง (海棠 Hǎitáng) แสดงให้เห็นถึงบุคลิกตัวละครที่มีความบริสุทธิ์ ชื่อตรง โดดเด่นในตัวเองเช่นเดียวกับดอกไผ่ถึงที่ได้รับการขนานนามว่า “เทพแห่งมวลบุปผา” สุดท้ายแล้วชะตาชีวิตของสี่อวี่นต้องพบเจอกับโศกนาฏกรรมหลังแต่งงาน สามีเสียชีวิต ทำให้ต้องเป็นหม้ายหรือการนำดอกไม้ต้นมาเปรียบเทียบกับเซวียนเป่าไช (薛宝钗 Xuē Bǎochāi) แม้ออกไม้ต้นจะเป็นสัญลักษณ์แห่งความโชคดีของชาวจีน และดอกไม้ต้นสามารถงอกงามได้ดีในช่วงฤดูหนาว เปรียบเสมือนตัวของเซวียนเป่าไชที่ต้องอยู่โดดเดี่ยว แม้ภายหลังจะได้แต่งงานกับจ๋าเป่าอวี่ บทความของเหอ (He 2011) เรื่องภาพลักษณ์ของสี่ดรุณีตระกูลจ๋าพินิจแนวคิดและศิลปะในความฝันในหอแดง กล่าวว่าสี่ดรุณีตระกูลจ๋า ได้แก่ จ๋าหยวนชุน (贾元春 Jiǎ Yuánchūn) จ๋าอิงชุน (贾迎春 Jiǎ Yīngchūn) จ๋าตันชุน (贾探春 Jiǎ Tànchūn) และจ๋าซิงชุน (贾惜春 Jiǎ Xīchūn) ภาพแทนที่น้องของเฉาเสวียนที่มีชะตากรรมในระบบสังคมศักดินาจีนทำให้จุดจบของชะตาชีวิตของสี่ดรุณีถูกขนบธรรมเนียมทางสังคมตีกรอบไว้ให้ จากการวิจัยชะตาชีวิตของสี่ดรุณีในตระกูลจ๋าพบว่าเฉาเสวียนใช้กลวิธีการเล่าเรื่องราวในชีวิตจริงผ่านตัวละครสี่ดรุณีนี้ (原型本真 yuánxíng běnzhēn) และใช้สภาพแวดล้อมและการดำเนินเรื่องบ่งบอกลักษณะนิสัยของดรุณีแต่ละคนที่มีลักษณะตรงข้ามกัน (环境烘托和对比描写 huánjìng hōngtūo hé duìbǐ miáoxiě) สะท้อนให้เห็นถึงสถานภาพของสตรีที่ไม่สามารถขัดแย้งกับกรอบจารีตและธรรมเนียมทางสังคมได้ บทความของลี่ (Li 1997) เรื่องการอภิปรายรูปลักษณะของสัญลักษณ์ที่ปรากฏในหงโหลวเมิ่งที่แบ่งการใช้สัญลักษณ์ออกเป็น 3 ประเภท ได้แก่ 1) สัญลักษณ์ที่แสดงถึงรูปเดิม 2) สัญลักษณ์ที่เป็นนิทาน และ 3) การยืมสัญลักษณ์บางประการ การสร้างมายาภิมายาเทวีในแดนสวรรค์มายาเหล่านี้ล้วนเป็นการยืมสิ่งที่ดีขึ้นมาใช้เพื่อมาใช้ในการเตือนสติผู้อ่านให้เห็นถึงความจริงในชีวิต โดยเฉพาะเรื่องความรักของหนุ่มสาวหรือการสร้างตัวละครเงินเป่าอวี่ (甄宝玉 Zhēn Bǎoyù) ให้มีลักษณะเหมือนกับจ๋าเป่าอวี่ ย้ำให้ผู้อ่านเห็นว่าผู้ประพันธ์ต้องการสร้างให้เห็นสังขรณ์ของชีวิตที่มีทั้งเรื่องจริงและเท็จอยู่ในเวลาเดียวกัน สำหรับในประเทศไทยงานวิจัยหรือบทความวิชาการที่เกี่ยวข้องกับความฝันในหอแดงนับว่ายังมีน้อยมาก งานของธันส์ สุวัฒน์มหาตม์ (Thanat 2017) บทความเรื่องหวังซีเฟิง: ดาวร้ายในสิบสองดรุณีแห่งจินหลิง กล่าวถึงความร้ายกาจของหวังซีเฟิงที่สามารถแสดงศักยภาพที่มีในตัวออกมา ศักยภาพเหล่านั้นอยู่ภายใต้ความโลภ ความโกรธ และความหลง ผลสุดท้ายชีวิตครอบครัวล้มเหลว สะท้อนแนวคิดของสังคมจีนว่าสตรีที่เข้ามามีอำนาจหรือมีบทบาทเหนือกว่าบุรุษย่อมนำมาภัยพิบัติมาสู่ตน และบทความเรื่องเมี่ยวอวี่: หนึ่งในสิบสองดรุณีแห่งจินหลิงในความคิดของเฉาเสวียน (Thanat 2012) สะท้อนให้เห็นว่าสตรีที่มีความงดงาม ความรอบรู้ อย่างเมี่ยวอวี่ หากยึดติดกับโลกในอุดมคติของตนมากเกินไปจะทำให้ต้องพบจุดจบที่น่าอนาถในที่สุด นอกจากนี้ยังมีบทความของฉิว (Qiu 2008) เรื่องแนวคิดหลักอมตะวรรณคดีจินความฝันในหอแดง วิทยานิพนธ์ของนัยน์พัศ (Naiyapat 2018) เรื่องความย้อนแย้งแห่งเสรีภาพในนวนิยายเรื่องความฝันในหอแดงและนวนิยายของมั่วเหยียน และบทความวิชาการของภูเทพ ประภากร (Puthep 2021) ความฝันในหอแดง ภาพสะท้อนการรักษาสถานภาพและบทบาทของ

สตรีจีนในสังคมศักดินาที่ระบุว่าภาพสะท้อนของตัวละครสตรีในตระกูลจ่าภายใต้สังคมศักดินาที่ยึดถือบุรุษเป็นใหญ่ได้ส่งผลกระทบต่อชีวิตของสตรีเป็นอย่างมาก แม้ว่าสตรีจะพยายามรักษาสถานภาพและบทบาทของตนไว้ แต่กลับหลีกเลี่ยงไม่ได้ต่อการเปลี่ยนแปลงครั้งใหญ่ของครอบครัว จุดจบของชีวิตสตรีจึงเป็นสิ่งที่น่าเวทนา งานวิจัยหรือบทความที่เกี่ยวข้องกับความฝันในหอแดงในประเทศไทยยังมีน้อยมาก จึงมีคุณค่าต่อวงวิชาการและผู้สนใจวรรณคดีจีนในประเทศไทย

ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงตระหนักว่าการเผยแพร่ความฝันในหอแดงให้ผู้อ่านชาวไทยได้ศึกษามีความสำคัญเป็นอย่างมาก ต่อวงการหอแดงวิทยาในประเทศไทย ซึ่งจะก่อให้เกิดคุณค่าทางวิชาการแก่ผู้ที่สนใจศึกษาวรรณคดีเรื่องนี้ การตีกรอบจารีตทางสังคมของตัวละครชายผู้เป็นบิดาที่กระทำต่อสตรีผู้เป็นภรรยา ลูกสาวและสาวใช้แสดงถึงแนวคิดปิตาธิปไตยในสังคมศักดินาจีน ความเหลื่อมล้ำทางเพศในระบบสังคมศักดินาจีนที่ปรากฏในวรรณคดีเรื่องนี้จะสะท้อนให้ผู้อ่านเห็นถึงขนบธรรมเนียม จารีตและคุณค่าทางวัฒนธรรมที่สังคมยึดถือแต่กลับมาทำร้ายสตรี ผู้วิจัยนำเนื้อหาในวรรณคดีเหล่านั้นมาวิเคราะห์คุณค่าสตรีในวรรณคดี เพื่อให้ผู้สนใจศึกษาความฝันในหอแดงเกิดความเข้าใจ สามารถเชื่อมโยงการดำเนินเรื่องในวรรณคดีได้ง่ายมากขึ้น

2. วัตถุประสงค์

เพื่อวิเคราะห์คุณค่าสตรีที่มีความสัมพันธ์ทางสังคมกับบุรุษตามความสัมพันธ์ในสังคมศักดินาจีนจากวรรณคดีเรื่องความฝันในหอแดง

3. แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

3.1 แนวคิดสามหลักห้าคุณธรรม

“สามหลักห้าคุณธรรม” ประกอบด้วยสามหลัก ได้แก่ จักรพรรดิเป็นหลักของขุนนาง (จวินเหวยเฉินกั๋ง 君为臣纲 jūnwéichéngāng) พ่อเป็นหลักของลูก (ฟู่เหวยจื่อกั๋ง 父为子纲 fùwéizǐgāng) และสามีเป็นหลักของภรรยา (ฟู่เหวยชี่กั๋ง 夫为妻纲 fūwéiqīgāng) ห้าคุณธรรมประกอบด้วยเมตตาธรรม (เหริน 仁 rén) คุณธรรม (อี้ 义 yì) ขนบธรรมเนียมมารยาท (หลี่ 礼 lǐ) สติปัญญา (จื่อ 智 zhì) และความซื่อสัตย์ (ซิ่น 信 xìn) หลักบรรทัดฐานสามประการเรียกร้องให้ผู้ที่มิมีสถานภาพด้อยกว่าเป็นผู้รับผิดชอบหน้าที่ของตนเอง เรียกร้องให้อยู่ในฐานะต่ำกว่าในคู่ความสัมพันธ์ดังกล่าว เพราะเชื่อว่าหากไม่ปฏิบัติตามจะทำให้สังคมเกิดความไม่สงบ วุ่นวาย หลักความสัมพันธ์ทั้งห้าปรากฏหลักฐานมาแต่ก่อนยุคขงจื่อ ส่วนหลักบรรทัดฐานสามหลักเกิดขึ้นในสมัยราชวงศ์ฮั่น (Sayumporn 2018, 257)

3.2 แนวคิดสามคล้อยสี่คุณธรรม

หลักสามคล้อยสี่คุณธรรม “三从四德” คือหลักปฏิบัติที่สตรีจีนในสมัยสังคมศักดินาต้องปฏิบัติตามคัมภีร์หลี่จี้ 《礼记》 คัมภีร์ว่าด้วยเรื่องพิธีกรรม หนึ่งในห้าคัมภีร์สำคัญของแนวคิดลัทธิขงจื่อหรือหลิวเจีย (儒家 Rújiā) ได้บัญญัติแนวคิดสามคล้อยสี่คุณธรรมไว้ “三从” หมายถึงการคล้อยตามสามสิ่ง ประกอบด้วย เมื่อยังไม่แต่งงานต้องคล้อยตามบิดา

ปิตาธิปไตยมักจะสืบทอดอำนาจทางสายเลือดผ่านทางบิดาไปสู่รุ่นลูก อาจถ่ายทอดผ่านการสืบทอดตำแหน่ง ยศถาบรรดาศักดิ์หรือ สืบทอดมรดกของครอบครัว นอกจากนี้แนวคิดนี้ยังบ่งบอกถึงความแตกต่างระหว่างบุรุษและสตรีตามธรรมชาติ รวมถึงการ แสดงออกถึงความแข็งแกร่งทางเพศ บุรุษคือเพศที่เข้มแข็ง เป็นผู้นำ เด็ดเดี่ยว ส่วนสตรีคือเพศที่อ่อนแอ เป็นผู้ตามคอยเชื่อฟัง ดูแลบุรุษ และมีหน้าที่เป็นมารดาผู้ให้กำเนิดทายาท ด้วยเหตุนี้แนวคิดปิตาธิปไตยจึงสะท้อนให้เห็นถึงความสามารถ ความเป็น ผู้นำ และอำนาจทางสังคมที่บุรุษกระทำต่อสตรีทั้งผู้เป็นลูก ภรรยาและมารดา ในสังคมจีนแนวคิดปิตาธิปไตยผูกพันกับระบบ สังคมศักดินาจีนที่มีระยะเวลายาวนานตั้งแต่ประเทศจีนเริ่มมีการปกครองผ่านรูปแบบโอรสสวรรค์ จางและจิน (Zhang and Jin 2008, 195-197) กล่าวว่าในสังคมศักดินาจีน (เฟิงเจี้ยนเซอฮุย 封建社会 fēngjiàn shèhuì) พัฒนามาจากสังคม ทาสในยุคจีนโบราณ บุรุษเข้ามามีบทบาทสำคัญในด้านการจัดการที่ดินเพาะปลูกและการครอบครองทรัพย์สิน ค่านิยมการ มีภรรยามากกว่าหนึ่งคน (อิ้วตั่วชี 一夫多妻 yīfū duōqī) จึงเริ่มมีมากขึ้น สถานภาพของบุรุษจึงได้รับการยกย่อง ให้เหนือกว่าสตรี โดยเฉพาะบุรุษที่อาวุโสสุดในครอบครัวจะมีอำนาจบารมีมาก ประกอบกับการมีแนวคิดสามหลักห้าคุณธรรม และสามเคล็ดสี่คุณธรรม รวมถึงแนวคิดความกตัญญูต่อบิดามารดาด้วยการเชื่อฟังคำสั่ง ยิ่งตอกย้ำว่าบุรุษมีอำนาจเหนือสตรี แนวคิดปิตาธิปไตยภายใต้สังคมศักดินาจีนดำเนินมาเป็นเวลาหลายร้อยปี ส่งผลให้สตรีถูกกำหนดคุณค่าด้วยกรอบจารีตทาง สังคม

4. ขอบเขตการศึกษา

ผู้วิจัยศึกษาด้วยทฤษฎีความฝันในหอแดง ฉบับแปลภาษาไทยและเกาเอ้อประพันธ์ จำนวน 120 ตอน จัดพิมพ์โดย สำนักพิมพ์สือไต้เหวินอี (时代文艺出版社 Shídài wényì chūbǎnshè) ศึกษาเนื้อหา รวบรวมการตีความหมาย ทางภาษาที่แสดงถึงการกำหนดกรอบจารีตคุณค่าของสตรีจีน แล้วนำมาวิเคราะห์ เพื่อให้ผู้อ่านได้เห็นผลการตีความคุณค่าของสตรี ในสายตาของบุรุษที่ส่งผลต่อชีวิตของสตรีอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ที่มาของข้อมูลในงานวิจัยมาจากบทสนทนาระหว่างตัวละคร ชายและหญิงที่มีความสัมพันธ์แตกต่างกันไปตามสถานภาพของตัวละคร และบทสนทนาที่ตัวละครชายหรือหญิงตัวหนึ่งกล่าวถึง ตัวละครอื่น เพื่อให้ได้ข้อมูลที่สะท้อนให้เห็นถึงการตีกรอบทางสังคม จารีต ขนบธรรมเนียมที่มีต่อการกำหนดคุณค่าสตรี

ขอบเขตด้านความสัมพันธ์ระหว่างตัวละครที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ คือ ความสัมพันธ์ของตัวละครชาย ที่เปรียบเสมือนชนชั้นปกครองในตระกูลจ๋า ซึ่งเป็นผู้มีอำนาจเหนือสตรีตามแนวคิดปิตาธิปไตยและตัวละครสตรีที่อยู่ภายใต้ อำนาจและถูกตีกรอบให้ประพฤติตนตามจารีต ธรรมเนียม ตัวละครสามกลุ่มมีความสัมพันธ์กันในฐานะบิดากับลูกสาว สามีกับ ภรรยา และเจ้านายกับสาวใช้ ผู้วิจัยได้คัดเลือกความสัมพันธ์ที่โดดเด่นและเกี่ยวข้องกับงานวิจัยนี้ แบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม ดังนี้

1. ความสัมพันธ์ระหว่างบิดากับลูกสาว ได้แก่ จ๋าเจิ้ง (贾政 Jiǎ Zhèng) กับจ๋าหยวนซุนและจ๋าตันซุน เนื่องจากชะตาชีวิตของตัวละครสตรีกลุ่มนี้มีชีวิตที่คล้ายคลึงกัน สามารถเห็นถึงคุณค่าสตรีที่เกี่ยวข้องกับความ มั่นคงของบิดาและวงศ์ตระกูล
2. ความสัมพันธ์ระหว่างสามีกับภรรยา ได้แก่ จ๋าเหลียน (贾琏 Jiǎ liǎn) กับหวังซีเฟิง (王熙凤 Wáng Xīfèng) และโหยวเอ้อร์เจีย (尤二姐 Yóu Èrjiě) ตัวละครในกลุ่มนี้จะสะท้อนให้เห็นถึงการ ตีความหมายของภรรยาในสายตาบุรุษได้เป็นอย่างดี คุณค่าของภรรยาที่เฉลียวฉลาดกับภรรยาที่อ่อนโยน ในความคิดของบุรุษย่อมมีความแตกต่างกัน
3. ความสัมพันธ์ระหว่างเจ้านายกับสาวใช้ ได้แก่ จ๋าเป่าอี๋กับฮวาซีเหริน (花袭人 Huā Xírén) และฉิงเหวิน (晴雯 Qíng Wén) ตัวละครกลุ่มนี้ทำให้เห็นถึงการตีความคุณค่าสตรีที่มีเรื่องชนชั้นและการปฏิบัติตาม

ความสัมพันธ์ทางสังคมมาเกี่ยวข้อง ความสัมพันธ์ระหว่างจักรพรรดิหรือเจ้านายผู้เป็นหลักของขุนนาง เปรียบเหมือนตัวละครจ๋าเป่าอี้วกับสาวใช้สองคน เป่าอี้วเปรียบเป็นองค์จักรพรรดิในตระกูลจ๋าที่มีผลต่อความเป็นไปของตัวละครสาวใช้ เห็นได้จากบทกลอนชะตาชีวิตของสาวใช้ทั้งฮวาฮีเหรินและฉิงเหวินที่กล่าวถึงจ๋าเป่าอี้วว่าเป็นองค์ชาย สะท้อนว่าฉาเสวียนเปรียบจ๋าเป่าอี้วเป็นองค์ชายของสาวใช้

5. ข้อตกลงเบื้องต้น

1. การถ่ายทอดเสียงอ่านจากภาษาจีนเป็นภาษาไทยในงานวิจัยนี้เป็นไปตามเกณฑ์การถอดเสียงภาษาจีนแมนดารินด้วยอักษรวิธีไทยของคณะกรรมการสืบค้นประวัติศาสตร์ไทยในเอกสารจีน สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี พ.ศ. 2543 แต่ขออนุญาตให้ถอดเสียง zh ch sh เป็น จ; ช/ฉ; ส/ซ โดยไม่ขีดเส้นใต้ และคำศัพท์ที่ใช้อย่างแพร่หลายในประเทศไทยแล้ว ผู้วิจัยจะถอดเสียงตามความนิยม กรณีที่มีการถอดเสียงคำศัพท์ภาษาจีนชื่อเฉพาะ เช่น ชื่อตัวละคร ชื่อเมืองเป็นครั้งแรก จะวงเล็บตัวอักษรจีนกำกับ หากปรากฏชื่อเหล่านี้ซ้ำอีกในตำแหน่งอื่น จะไม่วงเล็บตัวอักษรภาษาจีนซ้ำอีก

2. การแปลบทสนทนาหรือเนื้อหาภาษาจีนที่ปรากฏในงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยเป็นผู้แปลและเรียบเรียงขึ้น ผู้วิจัยจะระบุตอนที่ปรากฏและเลขหน้าของบทสนทนาทุกแห่ง เพื่อให้ผู้อ่านทราบถึงแหล่งที่มาในวรรณคดี

6. วิธีการดำเนินการศึกษา

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงเอกสาร ผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนการศึกษาวิจัย วัตถุประสงค์ ขอบเขตการศึกษาแต่ละด้าน รวมถึงแหล่งที่มาของข้อมูลและกรอบแนวคิดการวิจัยอย่างชัดเจน รวบรวมข้อมูล นำผลการรวบรวมมาจำแนกตามกลุ่มความสัมพันธ์ระหว่างตัวละคร และวิเคราะห์เนื้อหาถึงแนวคิดการกำหนดคุณค่าสตรีที่สอดคล้องหรือขัดแย้งกับกรอบจารีตขนบธรรมเนียมทางระบบสังคมศักดินาจีน โดยวิเคราะห์ถึงแนวคิดของบุรุษที่มีต่อสตรี เพื่อสะท้อนให้เห็นถึงสตรีในอุดมคติของบุรุษทั้งสตรีที่เป็นภรรยา ลูกสาว และสาวใช้ที่มีพฤติกรรมเป็นไปตามที่บุรุษต้องการ สรุปผลการศึกษา เพื่อให้เห็นการกำหนดคุณค่าสตรีของบุรุษภายใต้แนวคิดปิตาธิปไตยตามระบบสังคมศักดินาจีน

7. ผลการศึกษา

7.1 ความสัมพันธ์ระหว่างบิดากับลูกสาว: ตัวแทนของการรักษาความมั่นคงของครอบครัว

จ๋าเจิ้งเป็นขุนนางที่สืบทอดจากบรรพบุรุษตระกูลจ๋า มีบุตรชายและบุตรสาวถึงห้าคน ได้แก่ จ๋าหยวนซุน จ๋าจู่จ๋าเป่าอี้ว จ๋าตันซุนและจ๋าหยวน ความสำคัญของจ๋าหยวนซุนคือการช่วยฟื้นฟูสถานภาพทางสังคม สร้างความมั่นคงให้แก่ตระกูลจ๋า เนื่องจากในเวลาต่อมาหยวนซุนได้เป็นพระชายา หยวนซุนได้รับการอบรมสั่งสอนกิริยามารยาทและความรู้ขนบธรรมเนียมทางสังคมจากมารดาและจ๋าหมู่ผู้เป็นย่า แล้วจึงถูกส่งเข้าไปเป็นนางกำนัล จนได้รับการสถาปนาเป็นพระชายาจากการศึกษา พบว่าสาเหตุที่ส่งหยวนซุนเข้าวัง เนื่องจากสภาพทางสังคมของตระกูลจ๋าหลังสืบทอดวงศ์ตระกูล

มาสู่รุ่นหลานนับได้ห้ารุ่น บุรุษไม่มีความสามารถในการปกครองและรักษาวงศ์ตระกูลให้มั่นคงสืบต่อได้ เห็นได้จากการบรรยายสภาพครอบครัวและตัวละครบุรุษภายในตระกูลจ๋าในตอนที่ 2 ของเหลียงจื่อซิง (冷子兴 Lěng Zǐxìng) กล่าวว่า

“如今外面的架子虽没很倒，内囊却也尽上来了。这也是小事。更有一件大事：谁知这样钟鸣鼎食的人家儿，如今养的儿孙，竟一代不如一代了！”长子名贾敷，八九岁上死了，只剩了一个次子贾敬，袭了官，如今一味好道，只爱烧丹炼汞，别事一概不管。幸而早年留下一个儿子，名唤贾珍，因他父亲一心想作神仙，把官倒让他袭了。他父亲又不肯住在家里，只在都中城外和那些道士们胡厮。这位珍爷也生了一个儿子，今年才十六岁，名叫贾蓉。如今敬老爷不管事了，这珍爷那里干正事？只一味高乐不了，把那宁国府竟翻过来了，也没有敢来管他的人。再说荣府你听：方才所说异事就出在这里。自荣公死后，长子贾代善袭了官，娶的是金陵世家史侯的小姐为妻。生了两个儿子，长名贾赦，次名贾政。如今代善早已去世，太夫人尚在。长子贾赦袭了官，为人却也中平，也不管理家事；惟有次子贾政，自幼酷喜读书，为人端方正直。祖父钟爱，原要他从科甲出身，不料代善临终遗本一上，皇上怜念先臣，即叫长子袭了官；又问还有几个儿子，立刻引见，又将这政老爷赐了个额外主事职衔，叫他入部习学，如今现已升了员外郎。这政老爷的夫人王氏，头胎生的公子名叫贾珠，十四岁进学，后来娶了妻、生了子，不到二十岁，一病就死了。” (Cao and Gao 2019, 12-13)

“พูดถึงตระกูลจ๋า ทุกวันนี้ดูแค่ภายนอกเหมือนยังไม่ล่มสลาย แต่ทรัพย์สินข้างในใกล้หมดเต็มที่แล้ว นี่เป็นเรื่องเล็กน้อยนะ มิใช่เรื่องใหญ่กว่านี้ ใครจะไปรู้ว่าครอบครัวที่มั่งคั่งยิ่งใหญ่ในอดีต ทุกวันนี้ลูกหลานนับวันยิ่งแย่ง ลูกคนโตชื่อจ๋าฟู อายุแปดเก้าขวบก็เสียแล้ว เหลือเพียงบุตรคนรองชื่อจ๋าเจิ้งได้เป็นข้าราชการสืบต่อจากพ่อ แต่กลับไปทำงานในทางเขียน วันๆ มัวแต่เล่นแร่แปรธาตุ หายอายุวัฒนะ ไม่สนใจเรื่องอื่น ๆ โชคดีที่มีบุตรเหลือไว้ชื่อจ๋าเจิ้งจึงยกตำแหน่งให้ ส่วนจ๋าเจิ้งไม่ยอมอยู่บ้าน ไปอยู่กับพวกนักพรตเต้านอกเมือง จ๋าเจิ้งมีบุตรชาย 1 คน อายุเพิ่งจะ 16 ปีชื่อจ๋าหรง คุณปู่จ๋าเจิ้งก็ไม่สนใจเรื่องอื่น ๆ แล้ว จ๋าเจิ้งจะทำเรื่องที่ตั้งงามมีศีลธรรมที่ไหนกัน วันๆ มัวแต่หาความสุขใส่ตัวจนทำให้จวนหนิงกั๋วเปลี่ยนไปมาก หน้าจ๋าเจิ้งไม่มีใครกล้าห้ามอีก ส่วนจวนหรงกั๋วที่บอกว่ามีเรื่องแปลกประหลาดก็เกิดขึ้นที่นั่นแหละ นับตั้งแต่หรงกั๋วถึงตายไป บุตรชายคนโตจ๋าฟูได้เข้ารับราชการต่อจากพ่อ แต่งงานกับลูกสาวของเสนาบดีตระกูลสี่แห่งเมืองจินหลิงมีลูกชายสองคน คนโตชื่อจ๋าเซ่อ คนรองชื่อจ๋าเจิ้ง ตอนนี้ได้ช่านถึงแก่กรรมไปแล้ว แต่ภรรยาอยู่ ลูกคนโตรับราชการต่อ แต่ว่าเขาเป็นเพียงสามัญชน ทั้งยังไม่สนใจใฝ่ดีเรื่องภายในครอบครัว เหลือเพียงบุตรคนรองจ๋าเจิ้ง ใฝ่เรียนแต่เล็ก บุคลิกท่าทางดูภูมิฐาน คุณปู่รักใคร่ เดิมอยากให้เขาสอบรับราชการ คาดไม่ถึงว่าได้ช่านตอนใกล้สิ้นบุญได้เขียนฎีกาถวายจักรพรรดิ ด้วยทรงมีพระเมตตาต่อขุนนางที่ล่วงลับ จึงมีพระราชโองการโปรดให้บุตรคนโตสืบเป็นขุนนางต่อ หากว่ามีบุตรชายอีกคนก็โปรดเรียกให้เข้าเฝ้าและพระราชทานแต่งตั้งให้ จ๋าเจิ้งมาอยู่ในกองการศึกษา ทุกวันนี้ได้เลื่อนยศเป็นหยวนไ่ว่หวางแล้ว จ๋าเจิ้งแต่งงานกับคุณนายเซ่หวังมีบุตรชายคนแรกชื่อจ๋าจู่เข้าเรียนตอนอายุได้ 14 ปีอายุไม่ถึง 20 ปีก็แต่งงาน และมีบุตรหนึ่งคนแล้วป่วยตาย”

ผู้ประพันธ์เจตนาใช้คำกล่าวของเหลียงจื่อซิงที่เป็นคนนอกตระกูลจ๋า แต่มองเห็นสภาพที่แท้จริงของตระกูลนี้ได้อย่างแจ่มชัด แสดงให้เห็นว่าตัวละครบุรุษที่ควรเป็นเสาหลักของครอบครัว กลับ “ไม่ดูแลครอบครัว” (不管家事) ด้วยเหตุนี้ความพยายามในการแสวงหาหนทางรักษาความมั่นคงของครอบครัวจึงต้องทำทุกวิถีทาง ไม่เว้นแม้แต่การส่งลูกสาวของจ๋าเจิ้งเข้าวังหลวงไปเผชิญชะตากรรมเพียงผู้เดียว การกระทำนี้เชื่อมโยงถึงความพยายามในการส่งเซวียเป่าไซ (薛宝钗) เข้าวังหลวงเช่นกัน แม้ว่าในที่สุดเซวียเป่าไซไม่สามารถเข้าวังหลวงได้ตามความประสงค์ของผู้ใหญ่ในครอบครัว แต่เพื่อการรักษา

อำนาจและความมั่นคงของครอบครัว จึงเกิดการสมรสระหว่างจ่าเป่าอี้กับเซวียเป่าไซ หยวนซุนเปรียบเสมือนเป็นเครื่องมือที่ใช้ในรักษาความมั่นคงของตระกูล สัญลักษณ์หนึ่งที่ใช้ให้ผู้อ่านเห็นถึงละครที่ใช้ในการเปรียบเทียบสภาพตระกูลจ่า ในตอนที่ 11 ซึ่งบรรยายถึงการกินเลี้ยงในงานหนึ่งแก้ว หวังซีเฟิงเลือกละครที่นำมาแสดงสามเรื่อง ดังบทสนทนา กล่าวว่า

“凤姐儿立起身来答应了，接过戏单，从头一看，点了一出《还魂》，一出《弹词》，递过戏单来，说：“现在唱的这《双官诰》完了，再唱这两出，也就是时候了。”” (Cao and Gao 2019, 78)

“ซีเฟิงลุกขึ้นแล้วรับใบรายการละครมา ดูตั้งแต่ต้นจนจบแล้ว จึงสั่งละครเรื่องคืนวิญญาณ ต่อด้วยเรื่องเพลงพิณ แล้วจึงส่งใบรายการละครคืนไป กล่าวว่า ที่แสดงอยู่เรื่องแต่งตั้งสองขุนนางพอเสร็จแล้วค่อยแสดงสองเรื่องนี้ก็สมควรแก่เวลาแล้ว”

ละครที่แสดงอยู่ตอนนี้เปรียบเหมือนสถานภาพของตระกูลจ่าที่มั่นคงจากบรรพบุรุษสองคนคือหนึ่งกั๊กงและทรงกั๊กงเข้ารับราชการ รุ่นลูกหลานรับราชการต่อมาจนถึงรุ่นที่ห้า สถานภาพครอบครัวใกล้ล่มสลาย จนได้พระชายาหยวนซุนทำให้ครอบครัวกลับฟื้นคืนความมั่นคงดั้งเดิม แต่สุดท้ายความมั่นคงเพียงชั่วคราวมิอาจรักษาวงศ์ตระกูลไว้ได้

การเข้าวังหลวงจนได้รับการสถาปนาเป็นพระชายาของหยวนซุน แม้ภายนอกจะเป็นเรื่องที่ดีต่อครอบครัว แต่ในความจริงการใช้ชีวิตในวังกลับไม่มีความสุข เห็นได้จากกรกลับมาเยี่ยมเยียนครอบครัว เนื่องจากจักรพรรดิในสมัยนั้นยึดหลักกตัญญู (เชียว 孝 xiào) เมื่อหยวนซุนพบหน้าบิดา มารดาอีกครั้งบทสนทนาที่กล่าวกับมารดาและคนในครอบครัว สามารถสะท้อนให้ผู้อ่านเห็นถึงชะตาชีวิตที่หยวนซุนต้องพบเจอตั้งบทสนทนาตอนที่ 18 กล่าวว่า

“当日既送我到那不得见人的去处，好容易今日回家，娘儿们这时不说不笑，反倒哭个不了，一会子我去了，又不知多早晚才能一见！” (Cao and Gao 2019, 121)

“วันนั้นส่งฉันไปยังที่ที่ไม่อาจพบเห็นผู้คน วันนี้ได้หวนกลับบ้าน เหล่าพี่ ๆ น้อง ๆ กลับไม่พูดจาครึกครื้นกลับมาร้องไห้ขึ้นมา อีกสักพักถ้าฉันกลับไป ก็ไม่รู้ว่าจะมีวันได้หวนกลับมาพบหน้ากันอีกไหม”

จ่าเจิ้งเมื่อได้พบกับพระชายา จึงทูลตอบว่า

“贾政亦含泪启道：“臣草芥寒门，鸠群鸦属之中，岂意得征凤鸾之瑞。今贵人上锡天恩，下昭祖德，此皆山川日月之精华，祖宗之远德，钟于一人，幸及政夫妇。且今上体天地生生之大德，垂古今未有之旷恩，虽肝脑涂地，岂能报效万一。惟朝乾夕惕，忠于厥职。”” (Cao and Gao 2019, 121)

“จ่าเจิ้งกราบทูลทั้งน้ำตาว่า ข้าพเจ้าเปรียบเสมือนเศษหญ้าผู้น้อย เป็นเพียงนกเขาในฝูงนกกา ไฉนจะกล้าเป็นฐานให้หงส์ผู้ส่งศักดิ์ บัดนี้พระสมเิ่มได้รับพระมหากรุณาธิคุณ พระบารมีแผ่กระจายไปถึงบรรพบุรุษ เปรียบเสมือนความมั่งคั่งของภูเขา สายน้ำ สุริยันและจันทร์รา มีคุณธรรมล้นพ้น มีบุญญาธิการเพียงผู้เดียว แม้บารมีมาสู่พ่อแม่ด้วย บัดนี้คุณธรรมมหาศาลได้แผ่ไปยังผืนฟ้าและทั่วปฐพี นับแต่โบราณจวบจนปัจจุบันยังมีเคยปรากฏ แม้ว่าต้องยอมสละชีวิต ก็เพียงตอบสนองพระคุณได้เพียงเล็กน้อย ขอรับใช้ได้เบื้องบาทนรินทร์ ชื่อสัตย์ภักดีในหน้าที่ตน”

ผู้วิจัยเห็นว่าคำพูดของจ่าเจิ้งแฝงความหมายให้หยวนซุนเอาใจใส่ รับใช้องค์จักรพรรดิมากกว่าการคำนึงถึงครอบครัว หากสามารถครองใจและภักดีต่อองค์จักรพรรดิ ตระกูลจ่าจะมั่นคง ปลอดภัยอย่างแน่นอน หยวนซุนสร้างให้สถานภาพทางสังคมของตระกูลจ่ามั่นคงและยังวางอนาคตเรื่องการแต่งงานของจ่าเป่าอี้ที่สนับสนุนให้เซวียเป่าไซเป็นภรรยา เพื่อให้มา

สี่บทดวงศ์ตระกูลต่อไปสะท้อนให้เห็นว่าการผ่านประสบการณ์ในชีวิต ทำให้หยวนซุนตระหนักถึงความสำคัญในการวางรากฐานของวงศ์ตระกูล

บทกวีชะตาชีวิตของหยวนซุนและคำกลอนในเทศกาลหยวนเสียวที่หยวนซุนประพันธ์ขึ้น ล้วนสะท้อนให้เห็นถึงชะตาชีวิตที่ทำให้ผู้อื่นหรือวงศ์ตระกูลมีหน้าตาในสังคม แต่ตนเองต้องสละชีพและความสุข เพื่อให้วงศ์ตระกูลอยู่รอด

“二十年来辨是非，榴花开处照宫闱。
三春争及初春景？虎兔相逢大梦归。”

(Cao and Gao 2019, 35)

“ยี่สิบปีรู้ซึ้งถึงภูมิพิศ ดอกทับทิมบานส่องยังตำหนัก
สามวสันต์ช่วงชิงผลัดทิวทัศน์ เลือกระต่ายต่างพบกันความฝันมลาย”

จากกลอนข้างต้น มีความหมายว่าหยวนซุนอาศัยอยู่ในวังมายี่สิบกว่าปี สุดท้ายความพยายามในการรักษาฐานะและวงศ์ตระกูลไว้กลับทำไม่ได้ถึงที่สุด มีผู้ศึกษาและตีความหมายเสื่อและกระต่ายในบทกวีออกได้สองประการ ประการแรกหมายถึงปีนักษัตรที่หยวนซุนถึงแก่กรรมอยู่ระหว่างช่วงปีเสื่อและปีกระต่าย อีกความหมายกล่าวว่าเสื่อหมายถึงผู้มีอำนาจในวังหลวงและกระต่ายแทนตัวหยวนซุน สะท้อนว่าการมีชีวิตอยู่ในวังของหยวนซุนต้องพบเจอกับความโหดร้ายประดุจพบเสื่อ เขา (Cao 2017, 68) หวังและหลี่ (Wang and Li 2003, 28) อธิบายเพิ่มเติมว่า “กง 弓 gōng” พ้องเสียงกับคำว่า “กง 宮 gōng” คำว่า “หยวน 袁 yuán” หมายถึง จย่าหยวนซุน สองสิ่งนี้แสดงให้เห็นว่าหยวนซุนอาศัยอยู่ในวังและมีความหมายแฝงคือ “กงหยวน 宫怨 gōngyuán” เพื่อแสดงถึงความรู้สึกของหยวนซุนที่ต้องทนรับความหวังของครอบครัวและความโดดเดี่ยวภายในวังหลวง นอกจากนี้ยังมีบทกลอนสะท้อนชีวิตอันแสนเวทนาของหยวนซุนซึ่งเปรียบเสมือนประทัดที่มีเสียงดังในเวลาอันสั้นแล้วสูญหายไป ในตอนที่ 22 ความว่า

“能使妖魔胆尽摧，身如束帛气如雷。
一声震得人方恐，回首相看已化灰。打一玩物。
贾政道：“这是爆竹吗？”宝玉答道：“是。””

(Cao and Gao 2019, 153)

“สิ่งนี้ทำให้ปีศาจมารร้ายมลายสิ้น ด้วยร่างกายรัดด้วยไหมเพลิงไซ้รั้งฟ้าผ่า
เสียงหนึ่งดังก้องจนผู้คนหวาดผวา พลันหันมองกลับเหลือเพียงธุลี
จย่าเจิ้งทายว่า นี่คือนประทัดไซ้หรือไม่ เป่าอ้อตอบว่า ไซ้แล้ว”

เมื่อหยวนซุนถึงแก่กรรม ตระกูลจย่าถูกราชสำนักตรวจสอบ ธิบทรัพย์สมบัติ จนนำไปสู่การล่มสลายของตระกูล จย่าพันซุน บุตรสาวของจย่าเจิ้งกับอนุภรรยาจ้าวอี่เหนียง (赵姨娘 Zhào Yíniáng) ผู้ที่เดิมเป็นสาวใช้ ภายหลังได้รับการยกสถานะภาพในระบบสังคมศักดินา ลูกที่เกิดกับอนุภรรยาต้องให้ภรรยาเอกเป็นผู้ดูแล แม้แต่การเรียกแม่ของตนยังต้องใช้คำเรียกว่า “อี่เหนียง” แทน พันซุนเป็นสตรีที่มีความเฉลียวฉลาด แม้แต่หวังซีเฟิงยังกล่าวชื่นชมในความสามารถ การเข้ามาจัดการ ดูแลความเรียบร้อยภายในจวนหวังซีเฟิง ทำให้เหล่าสาวใช้และแม่บ้านทั้งหลายเกิดความเกรงใจ การจัดการความเรียบร้อยแบบซื่อตรง แม้แต่มารดาของตนยังต้องปฏิบัติตามธรรมเนียม นับว่าเป็นความกล้าหาญของสตรีในระบบสังคมศักดินาจีนที่กล้านำเสนอความคิด ตัดสินใจเด็ดขาด สอดคล้องกับบทกวีชะตาชีวิตพันซุน ความว่า

“才自清明志自高，生于末世运偏消。
清明涕送江边望，千里东风一梦遥。”

(Cao and Gao 2019, 35)

“ปราดเปรี๊ยะจิตแจ่มแจ่มแจ่มสูงศักดิ์ เกิดในยุคปลายพาชะตาอาภัพ
ถึงชิงหมิงจำพรากไปแดนไกล ตามลมพัดพันลี้ฟ้าฝันเลื่อนลอย”

และลำนำชะตาชีวิตของทันซุนที่มีชื่อว่า “จำพลัดพราก” (เฟินกุโร่ว 分骨肉 fēngǔròu) ความว่า

“一帆风雨路三千，把骨肉家园，齐来抛闪。恐哭损残年。告爹娘，休把儿悬念。自古穷通皆有定，离合岂无缘？从今分两地，各自保平安。奴去也，莫牵连。” (Cao and Gao 2019, 38)

“โอดแล่นไปในสายฝนสามพันลี้ จำแยกเลือดเนื้อพี่น้องพลัดพราก เปรียบถูกทิ้งขว้างกลางทาง ร้องให้ทำลายชีวิตบั้นปลาย บอกพ่อแม่อะไรก็กลัวคิดถึงลูก แต่โบราณความทุกข์ยากย่อมมีแน่ พรากจากหรือรวมกันไหนไร้วาสนา จากนี้จำจากลาไปต่างที่ ต่างรักษาความสุข ตัวจำจากไปแล้ว อย่าได้เกี่ยวพันกัน”

การเลือกให้ทันซุนแต่งงานไปยังดินแดนที่ห่างไกลของจ่าเจิ้งมีนัยทางการเมืองแฝงอยู่ เหตุที่จ่าเจิ้งได้รับหน้าที่ดูแลความเรียบร้อยชายแดน เพื่อรักษาความสัมพันธ์กับข้าราชการท้องถิ่นอย่างโจวฉงตุน (周琼炖 Zhōu Qióngdùn) จึงคิดจะให้ทันซุนแต่งงานกับบุตรชายโจวฉงตุน ในตอนที่ 99 ได้บรรยายความคิดของจ่าเจิ้งต่อเรื่องนี้ไว้ว่า

“贾政看了，心想：“儿女姻缘果然有一定的。旧年因见他就了京职，又是同乡的人，素来相好，又见那孩子长得好，在席间原提起这件事。因未说定，也没有与他们说起。后来他调了海疆，大家也不说了。不料我今升任至此，他写书来问，我看其门户却也相当，与探春倒也相配。但是我并未带家着，只可写字与他商议。”” (Cao and Gao 2019, 741)

จ่าเจิ้งอ่านแล้ว คิดว่าการแต่งงานของลูกจะต้องเกิดขึ้น “เมื่อปีก่อนเห็นเขา (หมายถึง โจวฉงตุน) เข้ามารับราชการในเมืองหลวง และเป็นคนบ้านเดียวกัน ชอบพอสนิทกันอยู่ ทั้งยังได้เห็นลูกชายของเขารูปร่างดี ระหว่างงานเลี้ยงเดิมจะเอ่ยถึงเรื่องนี้ แต่กลับไม่ได้พูดถึง และไม่ได้ติดต่อกับเขา ต่อมาเขาได้มารับราชการที่ชายแดนนี้ยังไม่เอ่ยถึงอีก พอติดกับที่ฉันได้มารับราชการที่นี่ เขาเขียนจดหมายมาถามดูแล้วครอบครัวเราเหมาะสมกันดี เหมาะที่จะยกทันซุนให้เป็นคู่ครอง แต่ทว่าฉันไม่ได้นำครอบครัวมา ทำได้เพียงเขียนจดหมายไปปรึกษาเขา”

เมื่อทันซุนทราบ จำใจยอมรับ ไม่แสดงการต่อต้าน ด้วยตระหนักถึงคำว่ากตัญญู มีเพียงเจ้าอี่เหนียงเท่านั้นที่แสดงอาการดีใจ เพียงหวังว่าตนจะได้มีหน้ามีตาเทียบเท่าหวังฮูยินที่เคยมีจำย่าหยวนซุนเป็นพระชายา ดังปรีศนาการแต่งงานของทันซุนในคำทำนายดอกไม้ (ฮวาหมิงเซียน 花名签 huā míng qiān) ในงานเลี้ยงวันเกิดของจ่าเป่าอู๋ที่ทันซุนจับได้ในตอนที่ 63 ความว่า

“上面是一枝杏花，那红字写着‘瑶池仙品’四字，诗云：日边红杏倚云栽。注云：“得此签者，必得贵婿，大家恭贺一杯，共同饮一杯。”” (Cao and Gao 2019, 462)

“จ๋าเหลียน อายุยี่สิบกว่าปีแล้ว เกี่ยวดองกับตระกูลของญาติสนิทชิดเชื้อ แต่งกับหลานสาวของ หวังฮูหยินภรรยาท่านเจ้ แต่งมาสองปีแล้ว จ๋าเหลียนผู้นี้ยอมละทิ้งเรื่องต่าง ๆ และไม่ชอบเรื่องศึกษาหาความรู้ มุ่งแต่ เส้นทางโลกา เจอใครถูกชะตาต่างคบหาเป็นมิตรหมด ดังนั้นทุกวันนี้พักอยู่กับท่านอาเจ้ของเขา ช่วยเหลือกิจการงานในบ้าน ใครจะรู้ว่าพอแต่งงานกับสะใภ้คนนี้ (หมายถึงหวังซีเฟิง) ผู้คนใหญ่น้อยในบ้านต่างชมเชยภรรยาคนนี้ จ๋าเหลียนกลับยอมถอย ไปให้ภรรยาตนนำหน้า ภรรยาผู้นี้รูปร่างโฉมงาม เจริญเปิดเผย จิตใจลึกซึ้งปราดเปรื่อง แม้บุรุษยังเทียบไม่ได้เลย”

นอกจากนี้เฉาเสวียนยังได้สร้างให้ตัวละครว่าคนสนิทของจ๋าเหลียนอย่างชิงเอ๋อร์บรรยายความสัมพันธ์ของทั้งคู่ ให้กับโหยวเอ๋อร์เจี่ยภรรยาอีกคนที่จ๋าเหลียนแอบแต่งงานโดยผ่านความร่วมมือของญาติ การบรรยายความสัมพันธ์ในช่วงนี้ ทำให้ผู้อ่านเข้าใจถึงการตีความคุณค่าสตรีในสายตาของบุรุษมากขึ้น ความว่า

“兴儿笑嘻嘻的，在炕沿下，一头喝，一头将荣府之事备细告诉他母女。又说：“我是二门上该班的人。我们共是两班，一班四个，共是八个人。有几个知奶奶的心腹，有几个知爷的心腹。奶奶的心腹，我们不敢惹；爷的心腹，奶奶敢惹。” (Cao and Gao 2019, 484-485)

“ชิงเอ๋อร์หัวเราะ นั่งอยู่ด้านล่างของที่นั่ง ต้มสุราไปด้วย แล้วเล่าเรื่องราวของตระกูลจ๋าไปด้อยอย่างละเอียดล่อ ซึ่งเอ๋อร์กล่าวว่า ตัวฉันเป็นคนใช้ยามประตูสอง พวกเรามีสองกลุ่ม หนึ่งกลุ่มมีสี่คน รวมเป็นแปดคน ในแปดคนนี้มีหลายคน ที่เป็นคนสนิทของคุณนาย และก็มีบางคนที่เป็นคนสนิทของท่านเหลียน คนสนิทของคุณนายพวกเราไม่กล้าไปยุ่งด้วย แต่คนสนิทของท่านเหลียน คนของคุณนายกลับมายุ่งได้”

ความสัมพันธ์ระหว่างจ๋าเหลียนกับหวังซีเฟิงในช่วงแรกมีลักษณะเป็นไปตามที่เหลิงจือชิงและชิงเอ๋อร์กล่าวไว้ สะท้อนให้เห็นว่าความสัมพันธ์ของจ๋าเหลียนกับหวังซีเฟิง สอดคล้องกับบทกวีชะตาชีวิตของหวังซีเฟิงและลำนำชะตาชีวิตปราดเปรื่องเหนือล้ำ (ฉงหมิงเลย 聪明累 cōngmínglèi) บรรยายความสัมพันธ์ของทั้งคู่ไว้

“凡鸟偏从末世来，都知爱慕此生才。
一从二令三人木，哭向金陵事更哀。”

(Cao and Gao 2019, 36)

“หงส์วิหคผกผินบินช่วงปลาย รู้ใจกายสามารถลั่นคนอัจฉรา
หนึ่งคล้อยสองสั่งสามร้างลา แสนโคกกลับจิ้นหลังยิ่งโคกตรม”

ลำนำชะตาชีวิตของหวังซีเฟิง กล่าวว่า

“机关算尽太聪明，反算了卿卿性命。生前心已碎，死后性空灵。家富人宁，终有个家亡人散各奔腾。枉费了意悬悬半世心，好一似荡悠悠三更梦。急喇喇似大厦倾，昏惨惨似灯将尽。呀！一场欢喜忽悲辛，叹人世终难定！” (Cao and Gao 2019, 39)

“เล่ห์กลมากสติปัญญาช่างปราดเปรื่อง หวนตรึงตรองเป็นเพียงชีวิตที่น้อยนิด ชาติก่อนใจแหลกลาญ หลังมรณา วิญญาณว่างเปล่า ผู้คนในบ้านสุขสบาย ผลสุดท้ายจำต้องพลัดพรากร้างรา ทุกสิ่งที่ทำมาเสียแรงเปล่าเปรียบเหมือนความฝันในยามสามที่โศกเศร้า เหมือนฤดูหาสนใหญ่เอียงคว่ำ มีดมนนำเวทนา อนิจจาตั้งตะเกียงใกล้ดับ คนชื่นชมแล้วปล้นโคกเศร้า ระทม โลกมนุษย์ช่างยากแท้หยั่งถึง”

จയാเหลียนกับหวังซีเฟิงเป็นผู้ดูแลกิจการในตระกูลจยา แต่ความเจ้าชู้ของจยาเหลียนทำให้ความสัมพันธ์ของทั้งคู่เกิดความระหองระแหง รวมถึงความโลภในทรัพย์สมบัติของทั้งคู่ ทำให้เกิดความไม่ไว้วางใจกัน ประกอบกับหวังซีเฟิงดูแลการเงินของตระกูลจยา มีอำนาจในการดูแลบ้านพร้ทั้งหมดของบ้าน อีกทั้งจยาหมู่ หวังฮูยินคอยสนับสนุน ยิ่งทำให้หวังซีเฟิงมีอำนาจเหนือสามี จนทำให้จยาเหลียนเกิดความไม่พอใจ คิดจะยกผิงเออร์และโหยวเออร์เจียมาเป็นภรรยาเอกอยู่บ่อยครั้ง เมื่อครั้งวันเกิดของหวังซีเฟิง จยาเหลียนได้มีสัมพันธ์กับภรรยาของคนรับใช้ แล้วกล่าวถึงเรื่องนี้ไว้ตอนที่ 44 ความว่า

“凤姐来至窗前，往里听时，只听里头说笑道：“多早晚你那阎王老婆死了就好了。”贾琏道：“他死了，再娶一个也这么着，又怎么样呢？”那个又道：“他死了，你倒是把平儿扶了正，只怕还好些。”” (Cao and Gao 2019, 310)

“หวังซีเฟิงมาถึงข้างหน้าต่างห้อง กำลังฟังเสียงที่อยู่ข้างใน ได้ยินคนกำลังพูดจาหัวเราะกันอยู่ จะซ้ำเร็วเมียพยายามตายไปได้ก็ดี จยาเหลียนกล่าวว่า ซีเฟิงตายแล้ว ฉันแต่งเมียอีกสักคนเป็นยังงิ สตรีผู้นั้น จึงกล่าวว่า ซีเฟิงตายแล้ว ท่านก็ยกผิงเออร์ (สาวใช้คนสนิทของหวังซีเฟิง) ขึ้นแทนสิ คงจะดีไม่น้อย”

เมื่อจยาเหลียนพบโหยวเออร์เจียครั้งแรก เปรียบเสมือนบุรุษที่พบเจอสตรีในอุดมคติของตน คำบรรยายในตัวละครวรรณคดีเรื่องนี้ ตอนที่ 65 สะท้อนให้เห็นความรู้สึกของจยาเหลียนที่ไม่เคยมีและแทบไม่ปรากฏอาการลักษณะนี้กับหวังซีเฟิง

“那贾琏越看越爱，越瞧越喜，不知要怎么奉承这二姐儿才过得去，乃命鲍二等人不许提三说二，直以“奶奶”称之，自己也称“奶奶”，竟将凤姐一笔勾倒。” (Cao and Gao 2019, 480)

“จยาเหลียนยิ่งเห็นยิ่งรัก ยิ่งมองยิ่งชอบ ไม่รู้จะเอาอกเอาใจเออร์เจียอย่างไรดี จึงห้ามเข้าเออร์และคนทั้งหลายไม่ให้พูดถึง และให้เรียกว่าคุณนาย ตนก็เรียกคุณนาย เปรียบเสมือนการทิ้งเฟิงเจียในพริบตา”

กิริยามารยาท รูปร่างของโหยวเออร์เจีย ทำให้ผู้ที่พบเห็นเกิดความรักใคร่ แม้หวังซีเฟิงที่พบกับโหยวเออร์เจียครั้งแรก ยิ่งชื่นชม จยาเหลียนจึงคิดจะยกฐานะโหยวเออร์เจียขึ้นมาแทนหวังซีเฟิงทุกครั้งเมื่อมีโอกาสหรือรองจนกว่าหวังซีเฟิงจะตายไป โหยวเออร์เจียเดิมมีคู่หมั้นอยู่ แต่ฝ่ายชายเกิดปัญหาทางครอบครัวจึงไม่สามารถแต่งงานได้ เมื่อพบ จยาเหลียน จึงเปรียบเสมือนการได้ที่พึ่งพิง โหยวเออร์เจียกล่าวความรู้สึกนี้ของตนให้จยาเหลียนฟังในตอนที 65 ความว่า

“二姐儿道：“我虽标致，却没品行，看来倒是不标致的好。”贾琏忙说：“怎么说这个话？我不懂。”二姐滴泪说道：“你们拿我作糊涂人待，什么事我不知道？我如今和你作了两个月的夫妻，日子虽浅，我也知你不是糊涂人。我生是你的人，死是你的鬼，如今既做了夫妻，终身我靠你，岂敢瞒藏一个字：我算是有倚有靠了，将来我妹子怎么是个结果？” (Cao and Gao 2019, 482)

“ตัวฉันแม้จะมีรูปร่างสวยงาม แต่ไม่ได้มีความประพฤติดี ดูแล้วไม่สวยยังจะดีเสียกว่า จยาเหลียนรีบกล่าวว่า ทำไมพูดแบบนั้น ฉันไม่เข้าใจ เออร์เจียร้องไห้แล้วพูดว่า พวกท่านเห็นฉันเป็นคนโง่เขลา เรื่องอะไรฉันจะไม่รู้ ตอนนี้ฉันกับท่านเป็นสามีภรรยากันมาสองเดือนแล้ว แม้เวลายังน้อย แต่ฉันก็รู้ว่าท่านไม่ใช่คนเลอะเทอะ ฉันเกิดมาเป็นของท่าน ตายไปวิญญาณก็เป็นของท่าน ในเมื่อตอนนี้เป็นสามีภรรยากันแล้ว ฉันต้องพึ่งพาท่านไปตลอดชีวิต ไยต้องมาปกปิดซ่อนเร้นกัน นับว่าฉันได้มีที่พึ่งพิง อนาคตน้องสาวฉันจะลงเอยอย่างไรเล่า”

ความสัมพันธ์ของจ๋าเหลียนกับโหยวเอ๋อร์เจียเกิดขึ้นจากการที่จ๋าหรง (贾蓉 Jiǎ Róng) ญาติอีกคนเสนอแผนว่า

听见说，我老娘在那一家时，就把我二姨儿许给皇粮庄头张家，指腹为婚。后来张家遭了官司败落了，我老娘又自那家嫁了出来。……贾琏忙道：“好孩子，你有什么主意，只管说给我听听。”贾蓉道：“叔叔回家，一点声色也别露。等我回明了我父亲，向我老娘说妥，然后在咱们府后方近左右，买上一所房子及应用家伙，再拨两拨子家人过去服侍，择了日子，人不知鬼不觉娶了过去。嘱咐家人不许走漏风声，婶子在里面住着，深宅大院，那里就得知道了？叔叔两下里住着，过个一年半载，即或闹出来，不过挨上老爷一顿骂。叔叔只说婶子总不生育，原是为子嗣起见，所以私自外面作成此事。……贾琏那里思想及此？遂向贾蓉致谢道：“好侄儿！你果然能够说成了，我买两个绝色的丫头谢你。” (Cao and Gao 2019, 477)

“ได้ยินว่าตอนที่คุณยายอยู่ที่บ้านเดิม ได้ยกคุณอาลองให้ตระกูลจางที่ดูแลเสบียงอาหารหลวงไป หมั่นกันตั้งแต่อยู่ในท้อง ภายหลังตระกูลจางเกิดคดีความ คุณยายเลยต้องการยกเลิกงานแต่งจ๋าเหลียนรีบกล่าวว่า เจ้ามีความเห็นอะไรรีบบอกมา จ๋าหรงกล่าวว่า คุณอากลับบ้านไปไม่ต้องเผยแพร่เรื่องนี้ให้ใครทราบ รอผมกลับไปรายงานต่อท่านพ่อ หลังจากนั้นไปซื้อบ้านสักหลังที่อยู่หลังจวนของเรา เตรียมของใช้ให้พร้อม แล้วจัดหาคนรับใช้สักสองคนจากบ้านเรา หาวันที่เหมาะสม พอคนอื่นไม่รู้ ก็จัดงานแต่งแบบเงียบๆ กำชับคนในบ้านไม่ให้ข่าวนี้หลุดเด็ดขาด คุณอาสะใภ้จะทราบเรื่องนี้ได้อย่างไร คุณอาถืออภัยทั้งสองบ้าน ผ่านไปปีครึ่งปี หากเกิดรู้เข้า อาสะใภ้โวยวายขึ้นมา เพียงแค่ถูกตำ คุณอาอ้างเหตุผลไปว่าอาสะใภ้มีบุตรให้ได้เป็นเพราะเห็นแก่วงศ์ตระกูล จำต้องทำเรื่องนี้...จ๋าเหลียนไม่ได้คิดถึงผลที่จะตามมา จึงเห็นชอบกับความคิดของจ๋าหรง กล่าวว่าเจ้าหลานรัก เจ้าช่างพูดได้ดี เดี่ยวอาหาซื้อสาวใช้สวย ๆ ให้สักสองคนเป็นการขอบคุณ”

เมื่อหวังซีเฟิงทราบความจริง จึงแสวงรับโหยวเอ๋อร์เจียเข้ามาอยู่ในตระกูลจ๋า แล้วอีกทางหนึ่งสืบหาประวัติการหมั้นของโหยวเอ๋อร์เจียและบังคับให้อิตตคุ่มั้นโหยวเอ๋อร์เจียฟ้องเจียเหลียนว่าแอบแต่งงานในช่วงไว้ทุกข์และแอบลักลอบนำว่าที่ภรรยาตนไป จนเกิดเรื่องราวใหญ่โตและยิ่งทำให้ภาพลักษณ์ความงาม กิริยามารยาทที่เพียบพร้อมของโหยวเอ๋อร์เจียเสียหาย นำความเดือดร้อนมาสู่ตระกูลจ๋า หวังซีเฟิงยังใช้แผนการยุยงให้ชิงวง (秋桐 Qiū Tóng) อนุภรรยาอีกคนของ จ๋าเหลียนมากำจัดโหยวเอ๋อร์เจียแทนตน แล้วจึงกำจัดชิงวงภายหลัง จ๋าเหลียนหลงเสน่ห์ชิงวงจนไม่ดูแลโหยวเอ๋อร์เจีย เมื่อนางตั้งครรภ์ หวังซีเฟิงยังติดสินบนแพทย์ให้จ่ายยาที่ทานแล้วแท้งลูก จนสุดท้ายโหยวเอ๋อร์เจียต้องแท้ง ต่อมจิตใจสิ้นก่อนท้องฆ่าตัวตาย จ๋าเหลียนเมื่อทราบจึงรู้สึกโกรธแค้นหวังซีเฟิงเป็นอย่างมาก

จุดจบระหว่างจ๋าเหลียนกับหวังซีเฟิง เกิดขึ้นภายหลังตระกูลจ๋าถูกตรวจสอบภายในบ้านและจ๋าหรงถึงแก่กรรม จ๋าเหลียนจึงยกผิงเอ๋อร์ขึ้นมาเป็นภรรยาเอกแทน จุดจบของตัวละครหวังซีเฟิงและโหยวเอ๋อร์เจียอยู่ภายใต้ขนบธรรมเนียมของสังคม แม้ว่าสตรีจะมีความสามารถมากหรือมีกิริยามารยาทเพียงใด ล้วนมีจุดจบที่น่าเวทนาจากการปฏิบัติตนที่ขัดต่อกรอบจารีตทางสังคมที่กำหนดคุณค่าสตรีที่ดีต้องปฏิบัติตามจึงจะได้รับการยกย่องเชิดชู

7.3 ความสัมพันธ์ระหว่างเจ้านายกับสาวใช้: คุณค่าของสาวใช้เกิดจากความเข้าใจเจ้านาย

จ๋าเป่าอู๋วีเปรียบเสมือนศูนย์กลางของการดำเนินเรื่องในวรรณคดีเรื่องนี้ จ๋าเป่าอู๋วีเป็นบุตรของจ๋าเจิ้งกับหวังฮูหยิน เป็นบุตรชายคนเดียวที่เป็นความหวังของวงศ์ตระกูล เนื่องจากในระบบสังคมศักดินาจีน การรับข้าราชการของบุตรชายจะช่วยให้ครอบครัวมีความมั่นคง สืบทอดวงศ์ตระกูลต่อไปได้ แต่จ๋าเป่าอู๋วีไม่ชอบการรับราชการผลสุดท้ายแล้วเป่าอู๋วีเลือกที่จะออกบวชไปตามวิถีของตน

ฮวาซีเหรินและฉิงเหวินเป็นสาวใช้คนสำคัญที่เกี่ยวข้องกับชีวิตจ๋าเป่าอี้ ฮวาซีเหรินสาวใช้ลำดับหนึ่งที่ย่าหมู่ส่งมาดูแลเป่าอี้ ความสัมพันธ์ที่ลึกซึ้งระหว่างเป่าอี้กับฮวาซีเหรินที่ได้ร่วมรักกัน เพราะซีเหรินคิดว่าตนจะได้เป็นอนุภรรยาในอนาคต นางจึงคอยดูแลชีวิตทุกด้านของจ๋าเป่าอี้ ฮวาซีเหรินคือตัวแทนของจ๋าหมู่ หวังฮูหยินและหยวนซุนรวมกัน ความสัมพันธ์ของจ๋าเป่าอี้กับฮวาซีเหรินจึงมีลักษณะเป็นทั้งพี่น้อง แม่ลูกและอนุภรรยาในเวลาเดียวกัน ประกอบกับฮวาซีเหรินได้รับความไว้วางใจจากหวังฮูหยิน ภายในใจของฮวาซีเหรินจึงมีแต่เป่าอี้ ด้วยสถานภาพการเป็นทาสของฮวาซีเหริน นางจึงทศอบจิตใจ ความคิดของเป่าอี้ว่าหากครอบครัวนางมาได้ตัวคืนเป่าอี้จะรู้สึกอย่างไร เมื่อเป่าอี้ทราบจึงได้ขอร้องอ้อนวอน ฮวาซีเหรินจึงถือโอกาสให้เป่าอี้สัญญาสามประการในตอนที 19 ว่า

白玉忙笑道：“你说那几件？我都依你。好姐姐，好亲姐姐：别说两三件，就是两三百件我也依的。只求你们看守着我，等我有一日化成了飞灰，——飞灰还不好，灰还有形有迹，还有知识的。——等我化成一股轻烟，风一吹就散了的时候儿，你们也管不得我，我也顾不得你们了，凭你们爱那里去那里去就完了。”急的袭人忙握他的嘴，道：“好爷！我正是劝你这些个。更说的狠了！”白玉忙道：“再不说这话了。”袭人道：“这是头一件要改的。”宝玉道：“改了，再说你就拧嘴：还有什么？”袭人道：“第二件，你真爱念书也罢，假爱也罢，只在老爷跟前，或在别人跟前，你别只管嘴里混批，只作出个爱念书的样儿来，也叫老爷少生点儿气，在人跟前也好说嘴。老爷心里想着：我家代代念书，只从有了你，不承望不但不爱念书，已经他心里又气又恼了，而且背前面后混批评。袭人道：“再不许谤僧毁道的了。还有更要紧的一件事，再不许弄花儿，弄粉儿，偷着吃人嘴上擦的胭脂，和那个爱红的毛病儿了。”宝玉道：“都改！都改！”

(Cao and Gao 2019, 132)

“เป่าอี้หัวเราะแล้วกล่าวว่า เธอบอกมาเถิดว่ามีกี่อย่าง ฉันล้วนยอมเธอ พี่สาวที่แสนดีอย่าว่าแต่สองสามเรื่องเลย ต่อให้สองสามร้อยเรื่องฉันก็ยอมเธอ ขอเพียงพวกเธออยู่ดูแลฉัน รอจนกว่าวันที่ฉันกลายเป็นผงธุลีโยยบินไป ผงธุลียังไม่พอ มันยังมีรูปร่างร่องรอย มีคนรู้จักอีก รอฉันเปลี่ยนเป็นควันกระจายไปในสายลมพวกเธอก็ไม่ต้องมาข้องเกี่ยวกับฉันแล้ว ฉันก็ไม่อาจเกลียดแค้นพวกเธอได้ พวกเธอใครไปที่ใดยอมได้ ซีเหรินรีบปิดปากเป่าอี้แล้วพูดว่า คุณชาย ฉันกำลังขอร้องตั้งแต่อีกวัน กลับพูดเลยเถิดไปอีก เป่าอี้พูดต่อว่า ฉันจะไม่พูดอีกแล้ว ซีเหรินจึงกล่าวว่า นี่เป็นสิ่งแรกที่ท่านต้องแก้ไข เป่าอี้กล่าวว่า แก้แล้ว ๆ หากพูดอีกให้เจ้าหยิกปากได้เลย ยังมีอะไรอีก ฮวาซีเหรินกล่าวว่า เรื่องที่สอง ท่านรักการอ่านหนังสือจริงหรือไม่ก็แล้วไป ขอให้ต่อหน้าท่านเจ้หรือต่อหน้าผู้อื่น ท่านอย่าพูดจาวิจารณ์และเทอะ ขอให้ท่านเป็นรักการอ่านตำรา ทำให้ท่านเจ้โกรธน้อยลงก็พอ ท่านเจ้ต้องกำลังคิดอยู่ว่าคนในตระกูลทุกรุ่นต่างขยันอ่านตำรา เหลือเพียงตัวท่านที่เป็นความหวังของครอบครัว มีเพียงท่านที่ไม่ชอบอ่านตำรา ยังทำให้ท่านเจ้โกรธจนเคืองลับหลัง ยังวิจารณ์วุ่นวายไปหมด ซีเหรินกล่าวว่า ห้ามกล่าวร้ายภิกษุนักพรตอีก ยังมีอีกเรื่องที่สำคัญคือไม่อนุญาตให้เล่นดอกไม้ เล่นแป้งผัดหน้าผู้หญิงและลักลอบกินสีทาปากกับนีสัยขอบสีแดง เป่าอี้กล่าวว่า ล้วนแก้ ล้วนแก้”

ฮวาซีเหรินทราบเรื่องราวความรักของจ๋าเป่าอี้กับหลินไต้อี้ รวมถึงความสัมพันธ์ของจ๋าเป่าอี้กับบรรดาสาวใช้คนอื่น โดยเฉพาะฉิงเหวิน ฮวาซีเหรินคอยรายงานความเป็นไปของเป่าอี้ให้หวังฮูหยินทราบ รวมถึงเป็นผู้เสนอความคิดเห็นให้น่าเป่าอี้ย้ายออกจากสวนตำกวนหยวน เพื่อให้อยู่ห่างจากบรรดาคุณหนูและสาวใช้คนอื่น ทั้งยังคอยติดตามดูความสัมพันธ์ระหว่างเป่าอี้กับหลินไต้อี้อยู่เสมอ เพียงหวังว่าหากในอนาคตเป่าอี้ได้แต่งงานกับไต้อี้ ตนจะได้มีความสัมพันธ์ที่ดีกับไต้อี้ บทกวีปริศนาของฮวาซีเหรินสะท้อนให้เห็นถึงชะตาชีวิต ความหวังที่อยู่ในใจลึก ๆ ของฮวาซีเหริน สาวใช้ที่หวังจะได้เป็นอนุภรรยา ความว่า

“枉自温柔和顺，空云似桂如兰。
堪羨优伶有福，谁知公子无缘。”

(Cao and Gao 2019, 35)

“โฉมงามคู่อ่อนโยนเมตตา ดั่งบุปผาลอยเลื่อนเคลื่อนหาย
นำชื่นชมความฉลาดเพียงสุทนต์ ใครจักรู้คุณชายไร้वासนา”

จุดจบของชะตาชีวิตของฮวงเสีเหรินเกิดขึ้นภายหลังตระกูลจ่าถูกทางการริบทรัพย์สินสมบัติ เป่าอิวเข้าสอรับราชการและออกบวช ทำให้ฮวงเสีเหรินผิดหวังเป็นอย่างมาก ความฝันที่นางตั้งไว้พังทลายลง ทำให้ตนไร้ที่พึ่งพิง จนในที่สุดฮวงเสีเหรินได้แต่งงานกับเจียงอิวฮั่น (蒋玉菡 Jiǎng Yùhàn) ตามปริศนาที่เฉาเสี่ยวฉินสร้างขึ้น สอดคล้องกับการอธิบายบทกลอนชะตาชีวิตของฮวงเสีเหริน หวังและหลี่ (Wang and Li 2003, 24) กล่าวว่า คำว่า “优伶 yōulíng” หมายถึงการชื่นชมนักแสดงที่มีความสามารถ เจียงอิวฮั่นเป็นนักแสดงจิวที่มีชื่อเสียง เมื่อเป่าอิวนำผ้าคาดเอวที่ฮวงเสีเหรินทำให้ตนมอบให้เจียงอิวฮั่น เจียงอิวฮั่นจึงได้มอบผ้าคาดเอวของตนให้เป่าอิว เป่าอิวกลับนำไปมอบให้ฮวงเสีเหรินต่อ จึงทำให้ผู้อ่านทราบเป็นนัยว่าชีวิตของฮวงเสีเหรินจะต้องผูกพันกับเจียงอิวฮั่น จุดจบของฮวงเสีเหรินสะท้อนให้เห็นถึงการเสียสละ ความทุ่มเทดูแลและการปฏิบัติตามกรอบที่ผู้ใหญ่ในตระกูลจ่าต้องการ และความฝันของสตรีที่มีสถานภาพเป็นสาวใช้ที่ต้องการยกฐานะตนเป็นภรรยาของเป็นเจ้านาย แต่สุดท้ายกลับไม่ได้ครอบครองจิตใจของเจ่าเป่าอิว คุณค่าของฮวงเสีเหรินในความคิดของเป่าอิวด้วยค่าลงไปเนื่องจากภายนอกฮวงเสีเหรินเป็นสาวใช้ที่ปรนนิบัติผู้เป็นเจ้านายได้เป็นอย่างดี และประพฤติตนตามกรอบที่ผู้ใหญ่ในครอบครัวกำหนด จึงทำให้ในสายตาของผู้ใหญ่ ฮวงเสีเหรินโดดเด่นกว่าผู้อื่นในฐานะสาวใช้ผู้ซื่อสัตย์ต่อเป่าอิว แต่ในความคิดของเป่าอิว ฮวงเสีเหรินคอยปรนนิบัติตัวเขาเพื่อมุ่งแสวงหาผลประโยชน์ให้แก่ตนเอง คือการได้ยกฐานะของตนขึ้นเป็นภรรยาของเป่าอิว ภายหลังเป่าอิวเกิดความสงสัยพฤติกรรมของฮวงเสีเหริน โดยเฉพาะเรื่องการขบไล่สาวใช้คนสนิทอย่างฉิ่งเหวินออกจากตระกูลจ่า ก่อนเจ่าเป่าอิวจะไปสอรับราชการเคยกล่าวกับสาวใช้อีกคนในตอนที 119 ความว่า

“话说莺儿见宝玉说话，摸不着头脑，正自要走，只听宝玉又说道：“傻丫头，我告诉你罢。你姑娘既是有造化的，你跟着他，自然也是有造化的了。你袭人姐姐是靠不住的。”” (Cao and Gao 2019, 866)

“กล่าวถึงอิงเออร์เมื่อเห็นเป่าอิวพูดจาอยู่กำลังจะเดินกลับ ได้ยินเป่าอิวกล่าวว่า เด็กโง่ ฉิ่งเหวินจะบอกเธอให้ คุณหนูของเธอ (หมายถึงเชวียเป่าไซ) มีบุญ เธอติดตามเขาไปย่อมต้องได้บุญवासนาแน่ แต่พี่เสีเหรินนะพึ่งพาไม่ได้หรอก”

ฉิ่งเหวิน สาวใช้ที่มีรูปโฉมงดงาม ความสามารถด้านเย็บปักถักร้อย ฉิ่งเหวินเป็นสาวใช้ที่เจ่าเป่าอิวส่งมาให้ดูแลเป่าอิวอุปนิสัยของฉิ่งเหวินที่โดดเด่น พูดจาด้วยความซื่อตรงและไม่เกรงใจผู้ใด แม้กระทั่งแม่นมของเป่าอิวหรือแม้แต่หวังฮูหยิน แต่ด้วยนิสัยและความคิดของฉิ่งเหวินที่เข้าใจ เห็นใจและตรงกับใจของเป่าอิว ทำให้เป่าอิวให้ความสำคัญกับสาวใช้คนนี้ ทว่าด้วยความมั่งคั่ง ความทะนงตนในความสัมพันธ์ของเป่าอิว มิหนำซ้ำยังยุยงให้เป่าอิวทำเรื่องกับผู้ใหญ่ในครอบครัวไม่พึงพอใจ ด้วยเหตุนี้หวังฮูหยินจึงไม่ชอบในตัวนาง จนสุดท้ายต้องถูกขับออกจากตระกูลจ่า หวังฮูหยินกล่าวว่า

“宝玉房里常见我的只有袭人麝月，这两个笨笨的倒好。” (Cao and Gao 2019, 550)

“สาวใช้ในจวนของเป่าอิวที่ฉันพบบ่อย ๆ มีแค่เสีเหริน เชอเย่ว สองคนนี่ดูโง่ ๆ สิดี”

ฉิ่งเหวินทราบความสัมพันธ์ระหว่างเป่าอี้วกับฮวาสี่เหริน จึงมักจะแสดงอาการน้อยใจออกมาตอนที่ 31 ความว่า

“晴雯听了冷笑道：“姐姐既会说，就该早来呀，省了我们惹的生气。自古以来，就只是你一个人会伏侍，我们原不会伏侍。因为你伏侍的好，为什么昨儿才挨窝心脚啊？我们不会伏侍的，明日还不知犯什么罪呢？”袭人听了这话，又是恼，又是愧；待要说几句，又见宝玉已经气的黄了脸，少不得自己忍了性子道：“好妹妹，你出去逛逛儿，原是我们的不是。”晴雯听他说“我们”两字，自然是他和宝玉了，不觉又添了醋意，冷笑几声道：“我倒不知道，你们是谁？别叫我替你们害臊了！你们鬼鬼祟祟干的那些事，也瞒不过我去。不是我说，正经明公正道的，连个姑娘还没挣上去呢，也不过和我似的，那里就称起‘我们’来了！” (Cao and Gao 2019, 216-217)

“ฉิ่งเหวินได้ฟังแล้วก็ยิ้มเยาะ กล่าวว่่า ฟี่ (หมายถึงสี่เหริน) พูดให้เป่าอี้วสงบได้ ก็น่าจะมาตั้งนานแล้ว เราสองคนจะได้ไม่โกรธกัน มีแต่พี่คนเดียวเท่านั้นที่ปรนนิบัติเขา (หมายถึง เป่าอี้ว) ได้ พวกเราคนอื่นคงทำไม่ได้ เมื่อวานที่พี่ถูกเขาถีบ พวกเราก็คงดูแลไม่ได้ พรุ่งนี้ยังไม่รู้ว่าจะทำผิดอะไรอีก ฮวาสี่เหรินฟังแล้ว ทั้งโกรธ ทั้งอาย พอจะพูดขึ้นมา พลันมองเห็นเป่าอี้วโกรธสี่เหรินจึงต้องอดทน แล้วพูดปลอบว่า น้องฉิ่งเหวิน ทั้งหมดล้วนเป็นเพราะ ‘พวกเรา’ เอง ฉิ่งเหวินฟังแล้วพูดว่า ‘พวกเรา’ ต้องหมายถึงพี่กับเป่าอี้วแน่ ด้วยความทึ่งหวงที่มีเพิ่มขึ้น ฉิ่งเหวินจึงยิ้มเยาะแล้วพูดว่า ฉันไม่รู้ว่าพวกคุณหมายถึงใคร แต่อย่าให้ฉันต้องมาอายแทน เรื่องที่พวกคุณทำไว้ปกป้องฉันไม่ได้หรอก ความจริงย่อมเป็นความจริงพิสูจน์ได้ แม้แต่จะขึ้นเป็นคุณหนู ก็ยังทำไม่ได้ (หมายถึง ฮวาสี่เหริน) เหมือนกับตัวฉันนี่แหละ กลับมาใช้คำว่า ‘พวกเรา’ (หมายถึงฮวาสี่เหรินกับจ๋าเป่าอี้ว) เสียแล้ว”

ในความคิดของฉิ่งเหวินคำว่า “พวกเรา” นั้นหมายถึงฮวาสี่เหรินกับจ๋าเป่าอี้ว ไม่ได้รวมตนเอง แม้ว่าขณะนั้นฮวาสี่เหรินยังไม่ได้มีสถานภาพเป็นภรรยาของจ๋าเป่าอี้ว สะท้อนให้ผู้อ่านเห็นว่าฉิ่งเหวินทราบถึงเจตนาภายในของฮวาสี่เหรินที่มุ่งหวังให้ตนกลายเป็นภรรยาของเป่าอี้ว คำพูดนี้จึงแฝงความพยายามในการกีดกันบุคคลที่สามของสี่เหริน โดยเฉพาะฉิ่งเหวิน เนื่องจากฉิ่งเหวินเข้าใจในความต้องการความรู้สึกรักของเป่าอี้ว ทำให้เป่าอี้วให้ความสำคัญกับสาวใช้คนนี้ ตอนที่ 31 เป่าอี้วพยายามทำให้ฉิ่งเหวินเกิดความพึงพอใจและหายเคืองตน เป็นความแปลกใหม่ประการหนึ่งที่เจ้านายต้องมาขออ้อนวอนสาวใช้ ภายหลังที่ฉิ่งเหวินถูกขับออกจากตระกูลจ๋า เป่าอี้วไปเยี่ยมฉิ่งเหวินที่บ้าน พบว่านางกำลังป่วยหนัก เป่าอี้วจึงรู้สึกสงสารเป็นอย่างมาก ฉิ่งเหวินได้นำผ้าและเสื้อมอบให้เป่าอี้ว รูปร่างของฉิ่งเหวินคล้ายคลึงหลินไต้อี้ว จึงทำให้อ่านทราบเป็นนัยถึงคู่ครองของจ๋าเป่าอี้ว สอดคล้องกับเฉา (Cao 2017, 324) ที่กล่าวว่าปมการสร้างตัวละครฉิ่งเหวินเป็นที่ถกเถียงกันว่าเพื่อบอกความหมายโดยนัยถึงจุดจบของไต้อี้วให้แก่ผู้อ่านได้ทราบ เนื่องจากบุคลิก หน้าตาของตัวละครสองตัวนี้คล้ายคลึงกัน แม้แต่หวังฮูหยินมารดาของเป่าอี้วยังเคยกล่าวถึงเรื่องนี้ นอกจากนี้อาการป่วยของฉิ่งเหวินและไต้อี้วมีลักษณะคล้ายกัน ความคิดและการแสดงออกที่ต้องการอิสระในความรักของทั้งสองตัวละครนี้ยังเหมือนกัน ด้วยเหตุนี้จึงมีคำกล่าวว่่า “晴为戴影 Qing wéi Dàiyǐng” หมายถึง ฉิ่งเหวินคือภาพเงาของหลินไต้อี้ว ต่อมาเมื่อฉิ่งเหวินตาย เป่าอี้วเสียใจมากจึงได้แต่งบทกวีสะท้อนความผูกพันที่มีต่อฉิ่งเหวิน

9. บทสรุป

ความฝันในหอแดงสะท้อนให้เห็นถึงการตีความคุณค่าสตรีที่อยู่ภายใต้ระบบสังคมศักดินาจีนที่ยังยึดถือแนวคิดปิตาธิปไตย จากความสัมพันธ์ที่นำเสนอข้างต้น ผู้วิจัยสามารถวิเคราะห์คุณค่าสตรีในโลกทัศน์ของผู้ประพันธ์ได้ดังนี้

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- Kritaporn Manuratanawong, & Suree Choonharuangdej กฤตพร มานูรัตน์วงศ์ และสุรีย์ ชุณหะรุ่งเรืองเดช. 2019. Kansueksa priapthiap wannakam khamson sattri khong Chin rueang Nǚ Jiè, Nèi Xùn, Nǚ Lúnyǔ, Nǚ fàn Jié lù kap wannakam khamson sattri khong Thai nai laksanadiaokan การศึกษาเปรียบเทียบวรรณกรรมคำสอนสตรีของจีนเรื่อง Nǚ Jiè, Nèi Xùn, Nǚ Lúnyǔ, Nǚ fàn Jié lù กับวรรณกรรมคำสอนสตรีของไทยในลักษณะเดียวกัน [Comparative Study of Chinese Didactic Literature for Women: Nǚ Jiè, Nèi Xùn, Nǚ Lúnyǔ, Nǚ fàn Jié lù and Their Thai Equivalents]. *Warasarn Chin withthaya* วารสารจีนวิทยา [Journal of Sinology] 13: 148-184.
- Naiyapat Athitpat นัยน์พัศ อธิษฐ์พัศ. 2015. Khunkha khong sattri nai nawaniyai rueang “Than mai chan” khong Mo Yan คุณค่าของสตรีในนวนิยายเรื่อง “ทันทไม้จันทน์” ของมั่วเหยียน [Chinese Women’s Value in the Novel “Sandalwood Death” by Mo Yan]. *Warasarn Chin sueksa mahawiththayalai Kasetsart* วารสารจีนศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ [Chinese Studies Journal Kasetsart University] 8(1): 171-195.
- _____. 2018. “Khwam yonyaeng haeng seriphap nai nawaniyai rueang khwmfan nai hodaeng lae nawaniyai khong Mo Yan” ความย้อนแย้งแห่งเสรีภาพในนวนิยายเรื่อง ความฝันในหอแดง และนวนิยายของมั่วเหยียน [The paradox of freedom in the Dream of the Red Chamber and Mo Yan’s novels]. Doctoral dissertation, Chulalongkorn University.
- Narongkan Rodsub ณรงค์กรธรณ รอดทรัพย์. 2012. Pitathipatai: Phapsathon haeng kwam mai samoephak rawang chai ying nai sangkom Asia ปิตาธิปไตย: ภาพสะท้อนแห่งความไม่เสมอภาคระหว่างชายหญิงในสังคมเอเชีย [Patriarchy: The Reflection of the Inequality between Male and Female in Asian Society]. *Warasarn wichakan mahawiththayalai Ratchapat Buriram* วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ [Academic Journal of Humanities and Social Sciences Buriram Rajabhat University] 4(2): 30-46.
- Puthep Prapagorn กรุงเทพ ประภากร. 2021. Khwamfan nai hodaeng: Phapsathon sathanaphap lae botbat khong sattri Chin nai sangkhom sakdina ความฝันในหอแดง: ภาพสะท้อนสถานภาพและบทบาทของสตรีจีนในสังคมศักดินา [The Dream of the Red Chamber: The Status Reflection and the Role of Chinese Women in Feudal Society]. *Warasarn wichai Ratchapat Krungkao* วารสารวิจัยราชภัฏกรุงเทพฯ [ARU Research Journal] 8(1): 97-110.
- Qiu, Sulin. ชิว, ซูหลุน. 2008. Naeokhit lak amata wannakhadi Chin khwamfan nai hodaeng แนวคิดหลักอมตะวรรณคดีจีน ความฝันในหอแดง [The Main Concept of Dream of the Red Chamber]. *Warasarn Chin withthaya* วารสารจีนวิทยา [Journal of Sinology] 2: 50-60.
- Ratirat Kunjaetong, & Kanokporn Numtong รัตรัตน์ กัญญาแจทอง และกนกพร นุ่มทอง. 2016. Tuean ying: Wannakhadi sorn satri thi praphan khuen phaitai watthanatham khongchue เตือนหญิง: วรรณกรรมสอนสตรีที่ประพันธ์ขึ้นภายใต้วัฒนธรรมขงจื้อ [The Women's Admonitions: Female Didactic Literature under the Influence of Confucian Culture]. *Warasarn Chin sueksa mahawiththayalai Kasetsart* วารสารจีนศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ [Chinese Studies Journal Kasetsart University] 8(1): 171-195.

- Sayumporn Chanthasithiporn สยามพร ฉันทสิทธิพร. 2018. Lak khwamsamphan ha prakan lae lak banthatthan sam mummong khong lak chariyatham kap kanraksa sathiaraphap khong sangkhom Chin หลักความสัมพันธ์ห้าประการและหลักบรรทัดฐานสาม มุมมองของหลักจริยธรรมกับการรักษาเสถียรภาพของสังคมจีน [The Five Relationships, The Three Mainstays, Viewpoint from Ethics and The Stability of Chinese Society]. *Warasarn MJR sangkomsat paritat* วารสาร มจร สังคมศาสตร์ปริทรรศน์ [Journal of MCU Social Science Review] 7(2): 247-261.
- Thanat Suwattanamahat ธานีสิทธิ์ สุวัฒน์มหาตม์. 2012. Miao Yu: Nuengnai sipsong daruni haeng Jinling nai khwamkhit khong Cao Xueqin เมี้ยวอู๋: หนึ่งในสิบสองหญิงแห่งจินหลิงในความคิดของเฉาเสี่ยวฉิน [Miaoyu: One of the Twelve Young Girls of Jinling in Cao Xueqin's mind]. In *Het koet nai ratchawong Ching* เหตุเกิดในราชวงศ์ชิง [The Incident Occurred in the Qing Dynasty], ed. Pakorn Limpanusorn, 158-194. Bangkok: Chuan An.
- _____. 2017. Wang Xifeng: Dawrai nai sipsong daruni haeng Jinling หวังซีเฟิง: ดาวร้ายในสิบสองหญิงแห่งจินหลิง [Wang Xifeng: The Culprit of the Twelve Young Girls of Jinling]. In *Dawrai nai prawattisat watthanatham Chin* ดาวร้ายในประวัติศาสตร์วัฒนธรรมจีน [The Culprit in the History of Chinese Culture], ed. Pakorn Limpanusorn, 54-105. Bangkok: Chuan An.

ภาษาต่างประเทศ

- Cao, L. 曹立波. 2017. *Honglouloumeng Shi'er Chai* 红楼梦十二钗 [The Twelve Hairpins of a Dream of Red Mansions]. Beijing: Renmin Wenxue Press.
- Cao, X., & Gao, E. 曹雪芹, & 高鹗. 2019. *Honglouloumeng* 红楼梦 [The Dream of the Red Chamber]. Changchun: Shidai wenyi Press.
- Duan, J. 段丽江. 2019. *Hongxue Yanjiu Lunbian* 红学研究论辩 [Debate on Redology Research]. Shenyang: Liaoning Renmin Press.
- He, Y. 何莹. 2011. You Jiafu "Sichun" Xingxiang Yiyun kan Honglouloumeng de Sixiang yu Yishu 由贾府. “四春” 形象意蕴看《红楼梦》的思想与艺术 [On the Thought and Art of Dream of Red Mansion from the Meaning of the Images of the Four Sisters of the Jias]. *Changchun Shifan Daxue Xuebao* 长春师范大学学报 (人文社会科学版) [Journal of Changchun Normal University (Humanities and Social Sciences)] 30(2): 84-88.
- Li, X. 李庆信. 1997. *Honglouloumeng Xiangzheng Xingtailun* 《红楼梦》象征形态论 [Analysis of the Appearance of the Symbols that Appeared in Honglou Meng]. *Honglouloumeng Xuekan* 红楼梦学刊 [Journal of A Dream of Red Mansions] 4: 75-86.
- Wang, Sh., & Li, Y. 王士超, & 李永田. 2003. *Honglouloumeng Shici Jianshang* 红楼梦诗词鉴赏 [Appreciation of Poems of a Dream of Red Mansions]. Beijing: Beijing Press.

- Zhang, Ch. 张琛. 2012. Hongloumeng zhong hua de xiangzheng yiyi he beiju yiwei 《红楼梦》中花的象征意义和悲剧意味 [The Symbolic Meaning and Tragic Meaning of Flowers in A Dream of Red Mansions]. *Cangzhou Shifan Xueyuan Xuebao* 沧州师范学院学报 [Journal of Cangzhou Normal University] 28(2): 33-37.
- Zhang, Y., & Jin, Sh. 张英, & 金舒年. 2008. *Zhongguo Yuyan Wenhua Jiangjiu* 中国语言文化讲究 [Lectures of Chinese Language and Culture]. Beijing: Beijing University Press.